

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ STRATEJİ VE EYLEM PLANI

Mayıs 2015

Faaliyet 1.1.12 ve 1.1.14

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETİN ÖNLENMESİ TEKNİK DESTEK PROJESİ

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ STRATEJİ VE EYLEM PLANI

(Faaliyet 1.1.12 ve 1.1.14)

Mayıs 2015

Project Office: MEB Beşevler Kampüsü A-Blok Kat-2 Beşevler-Ankara-TURKEY. Phone: +90312 222 0512 Fax: +90312 2220518
IBF in consortium with HIFAB, Norm Consulting, Early Years, YORET.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	2
STRATEJİ VE EYLEM PLANININ DAYANAKLARI.....	3
ŞİDDET OLGUSU VE EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN AZALTILMASININ ÖNEMİ.....	5
EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDET	8
EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİNDE KAMU SORUMLULUĞU.....	11
TÜRKİYE'DE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE 2000'Lİ YILLARDA GERÇEKLEŞEN ÖNEMLİ GELİŞMELER.....	14
TÜRKİYE'DE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE MEVCUT GELİŞME ALANLARI	18
EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ STRATEJİ VE EYLEM PLANININ OPERASYONEL ÇERÇEVESİ OLARAK BÜTÜNCÜL OKUL YAKLAŞIMI.....	20
STRATEJİ VE EYLEM PLANI TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR	30
FAALİYETLER.....	31
İŞLEYİŞ VE SORUMLULUKLAR	66

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

GİRİŞ

Genel olarak “çocuğa yönelik şiddet” ve özel olarak da “eğitim ortamlarında şiddet” olguları, tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de önemli sosyal konulardır. Her ülkede olduğu gibi Türkiye’de de şiddetle etkin bir mücadele sağlanması ve bu amaçla devletin farklı kurumlarının işbirliği ve koordinasyonunu ve sivil toplumun katkısını birleştiren, hem merkezi hem yerel ayaklarda güçlü bir strateji ve eylem gereksinimi vardır.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), eğitim ve danışmanlık hizmet alanlarında doğrudan; barınma hizmet alanında ise dolaylı hizmet sunumu ile görevlendirilmiştir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde ortaya konan haklar, AB çerçeve belgeleriyle Türkiye’deki mevcut Kanun ve Yönetmelikler ilişkilendirildiğinde, Türkiye’de bu hakların korunması ve geliştirilmesinden sorumlu paydaş kurumlardan birinin de MEB olduğu görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devleti kurumları ve sivil toplumu şiddetle mücadele konusuna büyük önem vermekte, çeşitli ölçeklerde uygulamalar geliştirmekte ve sonuçlarını değerlendirmektedirler. Bu çalışmada ortaya konan Strateji ve Eylem Planı önümüzdeki yıllarda izlenecek olan yol haritasının bileşenlerinden biridir.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

STRATEJİ VE EYLEM PLANININ DAYANAKLARI

I) Türkiye'nin Kabul Ettiği Uluslararası Sözleşmeler ve Bilimsel Yaklaşımlar

1. BM Çocuk Hakları Sözleşmesi ve çocukları etkileyen eylemler için dört temel ilkesi:

1. Ayrım Gözetmeme
2. Çocuğun Yüksek Yararı
3. Çocuğun Yaşama ve Gelişme Hakkı
4. Çocuğun Görüşlerine Saygı Duyulması

2. UNICEF Çocuk Dostu Okullar (ÇDO) Girişimi ve Prensipleri

1. ÇDO Tüm Okulları Kapsar
2. ÇDO iyi kalitede öğretim ve öğrenme süreci sunar
3. ÇDO güvenli, sağlıklı ve koruyucu bir okul çevresi sunar
4. ÇDO toplumsal cinsiyete duyarlıdır ve toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir
5. ÇDO tüm paydaşların katılımını geliştirir

3. Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı (GGASS) ve Demokratik ve Şiddetsiz Okullar İçin Avrupa Şartı

4. *Convivencia* Kavramı

5. Bütüncül Okul Kavramı ve Şiddeti Önlemede Bütüncül Yaklaşım İlkeleri

1. Çocuğa yönelik şiddet çok boyutludur.
2. Çocuğa karşı şiddetle mücadele farklı çocuğun yer aldığı farklı toplumsal yaşam alanlarına bütüncül ve sistemik bir yaklaşım gerektirir.
3. Çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi çok-paydaşlı ve farklı sektörleri bir araya getiren bir yaklaşım gerektirir. Kamu kurumları, merkezi ve yerel yönetimler, sivil toplum, akademi, yazılı, görsel medya kurumları, aileler ve çocukların tümünün yer aldığı bir hareket alanı söz konusudur. Bu bağlamda, aileler ve devlet kurumları arasında karşılıklı güven ve saygı içeren ve çocukların görüşlerinin dikkate alındığı ve çocukların kendileri hakkındaki kararlara ve sonuçlarına ilişkin bilgi sahibi olduğu bir uygulama esas olmalıdır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

II) Türkiye'deki Temel Hukuki Mevzuat:

1. Çocuk Koruma Kanunu (5395)
2. Anayasa'nın 41,42,50,58,61,62,141 maddeleri
3. TCK 5271 ve 5237
4. Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Kanunu

III) MEB, ASPB ve Diğer Kamu Kurumlarının Yönetmelik, Genelge ve Çalışmaları:

1. MEB 2006-2011+ Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı
2. 2006-2011+ Eylem Planı temelinde yayınlanmış MEB 2006/26 ve 2009/09 Sayılı Genelgeler
3. Başbakanlık 2006/17 sayılı genelge (Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler.)
4. TBMM Çocuklarda ve Gençlerde Artan Şiddet Eğitimi ile Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile İlgili Meclis Araştırma Komisyon Raporu.
5. MEB, 2007/ 72 nolu genelge.
6. MEB ve İçişleri Bakanlığı arasında 20.09.2007 tarihinde imzalanan "Okullarda Güvenli Ortamın Sağlanmasına Yönelik Koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin artırılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü
7. ASPB Çocuk Koruma Hizmetleri Koordinasyon Strateji Belgesi ve Uygulama Planı (2014)
8. ASPB Şiddetle Mücadele Ulusal Strateji ve Eylem Planı (2014)
9. MEB 2014/20, Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı Mücadele Genelge
10. Devlet Denetleme Kurulu, "Merkezi ve yerel kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının, kadın ve çocuklara yönelik şiddetle mücadele kapasite ve imkânlarının değerlendirilmesi" Raporu (2013)

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

ŞİDDET OLGUSU VE EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN AZALTILMASININ ÖNEMİ

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti, bir kişinin kendisine, diğeri bir kişiye veya bir gruba ya da topluluğa karşı, yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişim bozukluğu veya malullük ile sonuçlanan veya sonuçlanma riski doğuracak şekilde kasten fiziksel güç kullanması veya zorlamada ya da tehditte bulunması olarak tanımlamaktadır. Bu tanım ihmal ile birlikte, her türlü fiziksel, cinsel ve psikolojik istismar, intihar veya diğeri kendine zarar verme hareketleri de içermektedir.

Şiddet; çocuğun zihinsel, ahlaki ve bedeni gelişimini duraksatan ve geriye döndüren önemli fiziksel ve ruhsal travmalara yol açar, çocuğun sağlıklı bir birey olarak toplumsal yaşama katılımını güçleştirir. Pek çok çalışmada erken yaşlarda şiddete maruz kalan çocuklarda beyin gelişiminin yavaşlayabildiğini, sürekli şiddete maruz kalan çocuklardaysa uzun dönem sağlık problemleri görülebildiğini göstermektedir. Maruz kalınan şiddetin türüne, maruz kalma süresi ve yoğunluğuna bağlı olarak şiddet çocukların olumlu toplumsal ilişkiler kurmalarını, okul başarı düzeylerini, kendine güvenlerini, ruhsal ve duygusal gelişimlerini olumsuz etkiler.

Fiziksel ve zihinsel engelli çocuklar, sokakta yaşayan, sokakta çalışan, zorla çalıştırılan, dilendirilen çocuklar, ekonomik olarak dezavantajlı ailelere mensup çocuklar, anne ve/veya babası olmayan çocuklar, bakım ya da infaz kurumlarında bulunan çocuklar, göçmen ve sığınmacı ailelerin çocukları diğeri çocuklara göre daha yüksek oranda şiddete maruz kalma riski ve şiddetten daha fazla etkilenme riski ile karşı karşıyadırlar. Çocuğa yönelik şiddet konusu ve bunu önleme uygulamaları geliştirilirken dezavantajlı durumdaki bu çocukların münhasıran değerlendirmeye tabi tutulmalarında yarar vardır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Tablo 1: Çocuğa karşı şiddeti oluşturan öğeler

Kasıtlı güç kullanımı	Tehdit ya da fiili güç	Bir kişi ya da bir grup tarafından	Fiili veya potansiyel zarar	Çocuğa etkisi
<ul style="list-style-type: none">• fiziksel• ekonomik• siyasi• sosyal• kültürel• cinsel• psikolojik	<ul style="list-style-type: none">• yazılı• sözel• duygusal• sosyal• fiili	<ul style="list-style-type: none">• anne-baba• geniş aile üyeleri• arkadaşlar• toplum genelinde• bakım sağlayanlar• eğitim verenler• hizmet sağlayıcılar• diğer	<ul style="list-style-type: none">• fiziksel• zihinsel• duygusal• bilişsel• sosyal	<p>Çocuğun,</p> <ul style="list-style-type: none">• hayatta kalması• gelişimi• onuru• sağlığı

Şiddetin Ortaya Çıkma Şekli	
Fiziksel ve Psikolojik Şiddet	<ul style="list-style-type: none">• Alıkoyma• Fiziksel cezanın ev, okul, yargı sistemi. Kurumlar, sokak ve toplum içinde kullanımı• Ölüm cezası• Fiziksel istismar• Psikolojik istismar• Aile içi şiddet• Yargısız infaz• Çete şiddeti• Psikolojik cezalandırma• Zararlı geleneksel uygulamalar (erken evlilikler vb.)• işkence ve zalimce, insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele• Namus cinayetleri• Temel ihtiyaçları ve ruhsal, toplumsal ve eğitsel gereksinimleri göz ardı etme ve yerine getirmeme• Bebek/çocuk öldürme

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

İhmal	<ul style="list-style-type: none">• Terk etme• Bakım gereksinimlerini yerine getirmeme• Tehlikeli, zararlı veya sakıncalı işlerde çalıştırma, çalışmasını göz ardı etme, göz yumma• Yasama, Yürütme, Yargı erklerinin ihmali
İstismar	<ul style="list-style-type: none">• Kölelik ve insan ticareti• İşyerinde şiddet• Pornografi• Seks turizmi• Cinsel sömürü

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDET

Çocuğa yönelik şiddetin yaşandığı ortamların başlıcaları şunlardır:

- Aile ve Ev Ortamı
- Okul ve Eğitim Ortamları
- Bakım Kurum ve Kuruluşları
- Ceza İnfaz Kurumları
- İş ve Çalışma Ortamları
- Toplumsal Alanlar (mahalle, sokak, parklar, dernekler, spor kulüpleri)
- Sanal Ortam (internet, eposta, sosyal medya, çevrim-içi ağlar, öğrenci forumları, ders siteleri)

Çocuklar zamanlarının önemli bir kısmını okul ve diğer eğitim ortamlarında (eğitim merkezleri, kurs vb.) geçirmektedirler. BM Çocuk Hakları Sözleşmesini kabul eden her ülke, çocuklarına şiddetten arındırılmış ve kaliteli bir eğitim imkânı sunma ve “okul disiplininin insani saygınlık çerçevesinde ve sözleşme hükümleriyle tutarlı bir biçimde sağlanması” konusunda sorumluluklar yüklenmiştir. Ancak bütün bu beklenti ve yükümlülüklerle rağmen, tüm dünyada çocuklara yönelik şiddetin sıkça yaşandığı ortamlardan birisi de eğitim ortamlarıdır.

Okul ve eğitim ortamlarında çocuğa karşı şiddet; öğretmenler, idareciler ve diğer okul çalışanları tarafından uygulanıyor olabileceği gibi okuldaki diğer çocuklar, okul dışından gelen kişiler ve öğrenci velileri tarafından da uygulanabilmektedir. Okul ve eğitim ortamlarının çocukların yetişmesi, refahları ve tüm yaşamları boyunca sağlıklı ve üretken bireyler olabilmesi açısından vazgeçilmez mekânlar olduğu gerçeği düşünülünce, koruyucu-önleyici tedbirlerin önemi daha da artmaktadır.

Çocukların okullarda maruz kaldıkları şiddet çeşitli şekillerde gerçekleşebilir. Okullarda çocuklara karşı hem fiziksel hem de psikolojik şiddet gözlenmektedir. Vurmak, kulak çekmek, itmek ve benzeri şekillerde oluşan fiziksel cezalandırma ya da tehdit, aşağılama ve benzeri yollarla oluşan psikolojik cezalandırma okulda görülebilecek en yaygın şiddet türleri arasındadır. Benzer şekilde, cinsiyet ayrımı, bu manada aşağılama, cinsel saldırılar ve tacizler, akran zorbalığı, fiziksel saldırı, kavgâ, çete faaliyetleri, gasp, okula yaralayıcı-

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

delici-ateşli silah getirilmesi ve bunların kullanılması, okul baskınları, kaçırmalar vb. okul ortamında çocuğa karşı şiddet türleri olarak gözlenebilmektedir.

Okullar, öğretmenler, personel ve öğrenciler arasında ve bizzat öğrenciler arasında güçlü ilişkilerin kurulduğu mekânlardır. Özellikle, aralarında yaş farkı olan bireyler arasında aile içinde gelişen güçlü (ve hiyerarşik de olabilen) ilişkiler okul ortamında da yaşanmaktadır. Evde anne ve baba tarafından, kurumlarda da yetkililer tarafından şiddet uygulandığında, şiddetin çocuklar tarafından da doğru/haklı bulunduğu yönündeki araştırma sonuçları ise çocukların kendilerine yönelen bu şiddeti normalleştirmeye eğiliminde olduğunu göstermektedir (UNICEF, 2012). Aynı zamanda, MEB'in Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi literatür taramasında da ortaya konduğu gibi, "okullar, çocukların 'gerçek' dünya için hazırlanmaları adına, sosyalleştiği, toplumsal kuralları öğrendiği ve içselleştirdiği yerler olarak tasarlanmakta ve geliştirilmektedir. Dış dünyanın büyük kısmı otoriter ve hiyerarşik modellerden etkilendiğinde - otoriter politik yapı; askeri yönetim geçmişi ve/veya cinsiyete, yaşa, etnik yapıya, dine, sınıfa ve varlığa dayalı hiyerarşik sosyoekonomik yapı - pek çok ülkede, okullarda şiddet kullanımı, 'doğal' bir disiplin yöntemi, çocukları sınırlandırma aracı ve hiyerarşik öğretmen-öğrenci ve erkek-kız ilişkileri oluşturma ve sürdürme yöntemi olarak meşru hale gelmektedir."

Pek çok araştırma öğrenci devamsızlığının ampirik olarak fiziksel koşullar, psikiyatrik durum ve bağlamsal risk etkenleriyle beraber yoksulluk, evsizlik, ergen gebeliği, okulda şiddet ve şiddet mağduriyeti, okul iklimi gibi faktörlerle de ilişkili olduğunu göstermektedir. MEB tarafından yürütülen *İlköğretimde Devam Oranlarının Artırılması Teknik Destek Projesi* kapsamında ülkemizde 2014 yılında dört ilde yürütülmüş olan *Devamsızlık Durum Analizi Araştırması*'nda okul zorbalığına ve şiddete bağlı devamsızlıkların yaşanabildiği tespit edilmiştir. Araştırma okul zorbalığının, öğrencinin hayatında var olduğunu göstermektedir. Örneğin, "eğer okulda kavga/küfür/şiddet olmasaydı okul benim için daha iyi bir yer olurdu"; "isterdim ki okulda herkes birbirini sevseydi" türünden yanıtlara sıkça gözlemlenmiştir. Öğretmenler okul zorbalığını, devamsızlık bağlamında değerlendirirken, devamsız öğrencilerin daha fazla arkadaşlarının alayına maruz kaldığının ve bu çocukların sosyal ilişkilerinin daha zayıf

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

olduğunun altını çizmişlerdir. Devamsızlık Durum Analizi Araştırması'nda (2014) nicel anket verilerine göre de öğrencilerin yarıdan fazlasının küçük anlaşmazlıkta dahi birbirlerine bağırabildiğini ve öğrencilerin birbirlerine fiziksel (saç çekme, tekme atma, kulak çekme, vb.) olarak zarar verebildiklerini bulgulamıştır. Benzer biçimde öğrencilerin yüzde 40'dan fazlası okulda veya sınıfta öğrenmeme engel olacak kadar benî tedirgin eden bir ortamın bulunduğunu, öğrenciler birbirlerinin görünüşleri veya konuşmalarıyla alay ettiğini ve sınıfta bazı öğrenciler diğer öğrencilerin eşyalarını izinsiz aldığını ifade etmektedir.

MEB *Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi* Çerçevesinde Yapılan "Şiddet Algısı İl Çalıştaylarında" öncelikli olarak aşağıdaki şiddet nedenleri ve çözüm önerileri vurgulanmıştır:

	Şiddetin Nedenleri	Beklenti ve Çözüm Önerileri
Aile İçi şiddete neden olan durumlar	<p>Yetersiz ebeveyn ilgisi</p> <p>Şiddetin bir eğitim ve problem çözme yöntemi olarak kullanılması</p> <p>Medyanın olumsuz etkilerinin aileye yansması</p> <p>Eğitim Eksikliği</p> <p>Şiddetin rapor edilmemesi</p> <p>Şiddetin normalleştirilmesi</p> <p>Sosyo-ekonomik değişkenler (Duygusal şiddet)</p>	<p>Aile eğitimleri düzenlenmesi</p>

(Kaynak: Şiddet Algısı İl Çalıştayları Raporu, Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi, Haziran 2014, sf. 90)

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

Okul yolu, servisler ve okul çevresinin şiddet üzerindeki etkisi	Denetim ve kontrol yetersizliğı Eğitim politikalarındaki yetersizlik Şiddetle baş etmeyi bilmeme, yetersizlik	Eğitim politikalarında iyileştirmeler yapılması Sosyal alanlar oluşturmak Caydırıcı amaçla kamera izleme sistemlerinin oluşturulması Servis çalışanlarının seçimi Nöbetçi öğretmen sisteminde iyileştirmeler yapılması
Okul ortamında şiddet	Güvenliğı sağlamada yetersizlikler Akran şiddeti	Sosyal etkinlikler düzenlemek Caydırıcı amaçla kamera izleme sistemlerinin oluşturulması
Zorbalık ve sanal zorbalık	Sanal zorbalığın gerçek yaşama taşınması Denetim yetersizliğı	Denetim ve izleme mekanizmalarının oluşturulması Yasal düzenlemeler yapılması Sanal zorbalık konusunda ailelere, öğrencilere ve öğretmenlere sanal zorbalık davranışları ile ilgili bilgilendirici seminerler yapılmalıdır

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETTİN ÖNLENMESİNDE KAMU SORUMLULUĞU

Sadece eğitim ortamlarında şiddete özel bir uluslararası anlaşma bulunmamaktadır; ancak BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (ÇHS) dört maddesi başat olarak şiddet konusuyla ilgilidir.

ÇHS Madde 19(1)'e göre; "Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, çocuğun anne-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanındayken bedensel saldırı, şiddet veya suistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dâhil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alırlar." Denmektedir. Bu madde,

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

çocukların okul ortamında korunduğunu garanti etme sorumluluğunu içeren kapsamlı bir maddedir.

ÇHS Madde 28(2) fiziksel ceza ve onur kırıcı muamele konusunu ele alır ve Taraf Devletleri, “okul disiplinin çocuğun insan olarak taşıdığı saygınlıkla bağdaşır biçimde ve bu Sözleşmeye uygun olarak yürütülmesinin sağlanması amacıyla gerekli olan tüm önlemleri almaya” davet eder. Komite, çocukların okul kapısından girmekle sahip oldukları hakları yitirmiş sayılmayacaklarını belirtmiş; eğitimin, çocuğun onuruna saygılı bir şekilde sağlanması ve Madde 28(2)’de disiplin önlemlerine getirilen katı sınırlamalar çerçevesinde verilmesi gerektiğinin altını çizmiş ve okullarda şiddet içermeyen bir ortam sağlanması gerektiğini ifade etmiştir. Ayrıca komite, okullarda uygulanan öğretim yöntemlerinin sözleşmenin ruhuna uygun olmasını, çocukların okul ortamında kararlara katılımının artırılmasını ve hak ihlali durumunda, hangi sınıfta olursa olsun bütün öğrenciler tarafından ulaşılabilir bir şikâyet kanalının bulunmasını, okullarda kötü muamele ve fiziksel cezanın önlenmesinin gerekleri olarak kabul etmektedir.

ÇHS Madde 29 ise “çocuğun kişiliğinin mümkün olduğunca fazla geliştirilmesi, insan hakları ve temel özgürlüklere saygının geliştirilmesi, anlayışı, barış, hoşgörü, cinsler arası eşitlik, ister etnik, ister ulusal, ister dini gruplardan, isterse yerli halktan olsun, tüm insanlar arasında dostluk ruhu ile özgür bir toplumda, yaşantıyı, sorumlulukla üstlenecek şekilde hazırlanması” konularına değinmektedir. Madde özellikle şiddetten bahsetmiyor olsa da, şiddet mağduru olduğu takdirde, hiç bir çocuğun tam anlamıyla gelişemeyeceği açıktır.

ÇHS Madde 37, işkenceyi, kötü muameleyi ve diğer aşağılayıcı muamele veya cezaları yasaklamaktadır. Bu madde, Madde 19’da yer alan, çocuktan sorumlu olan kişilerin yanında veya gözetiminde gerçekleşen istismar olaylarını değil, kamusal otoriteler tarafından kamusal yetkiler kullanılarak yapılan kötü muameleyi kapsamaktadır.

ÇHS çerçevesinde oluşturulan Çocuk Hakları Komitesi, şiddetin önlenmesinde çocuklara aktif rol vermek ve farklı şiddet türlerini kapsamlı bir şekilde ele almak için okul, aile ve toplum arasındaki bağların güçlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Komite, fiziksel

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

cezanın çocuğun haysiyetine ve okul disiplinindeki katı kısıtlamalara uymadığını sıklıkla dile getirmektedir. BM “okul kapısından girerek çocukların insani haklarını kaybetmediklerini” vurgulamaktadır.

Çocukların korunmasından sorumlu kişilerin kapsamı geniş tutulmuş, anne ve babanın yanı sıra vasi, usta, öğretmen, vb. kişiler de bu kapsamda değerlendirilmiştir. Bu kişilerden kaynaklanabilecek fiziksel veya duygusal şiddet, yaralama veya istismar, ihmal ya da ihmalkâr muamele, suistimal, kötü muamele ve cinsel istismar gibi her tür kötü muamele eylemi de bu kapsam içerisinde değerlendirilmiştir. Devletin yükümlülüğü tarif edilirken, çocuğun kötü muameleye karşı korunması yani bu tür muamelelere maruz kalmasının önlenmesi amacına vurgu yapılmıştır. Devletler, bu amaç doğrultusunda gerekli yasal, idari, toplumsal ve eğitsel önlemleri almakla yükümlü kılınmıştır. Devlet, önlemeye ek olarak, bu tür durumları tespit etme, yetkili makama havale etme, soruşturma, tedavi etme ve izleme için yöntem geliştirme ile yükümlü kılınmıştır. Bu yükümlülük, adli makamların işe el koymasında özel bir usulün izlenmesini sağlamayı ve aynı zamanda, bu süreçte çocuğa ve onun bakımını sağlayacak kişilere destek olacak sosyal programların oluşturulmasını da içermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı eğitim ve danışmanlık hizmet alanlarında doğrudan; barınma hizmet alanında ise dolaylı hizmet sunumu ile görevlendirilmiştir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde ortaya konan haklar, AB çerçeve belgeleriyle Türkiye’deki mevcut Kanun ve Yönetmelikler ilişkilendirildiğinde, Türkiye’de bu hakların korunması ve geliştirilmesinden sorumlu paydaş kurumlardan birinin de MEB olduğu görülmektedir.

2004 yılında, Avrupa Konseyi’nin inisiyatifiyle, temel değerler ve ilkeler, özellikle Avrupa Konseyi’nin İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi’nde öne çıkan değerler temelinde Demokratik Şiddetsiz Okullar için Avrupa Şartı’nı hazırlamıştır.

AB Demokratik ve Şiddetsiz Okul Yaklaşımı:

1. Okul toplumunun tüm üyeleri, güvenli ve huzurlu bir okul hakkına sahiptir.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

2. Herkesin öğrenme ve kişisel gelişim için olumlu ve ilham verici bir ortam yaratılmasına katkı sağlama sorumluluğu bulunur.
3. Hiçbir kişisel farklılık gözetilmeksizin herkesin eşit muamele ve saygı hakkı vardır. Ayrımcılığa ve bastırılmaya maruz kalmaksızın herkes ifade özgürlüğüne sahiptir.
4. Okul topluluğu, herkesin haklarından ve sorumluluklarından haberdar olduğunu garanti eder.
5. Demokratik her okul, öğrenci temsilcileri, öğretmenler, aileler ve uygun olduğu hallerde okul topluluğunun diğer üyelerinden oluşan, demokratik yollarla seçilmiş bir karar alma yapısına sahiptir.
6. Demokratik bir okulda, sorunlar şiddet olmadan ve okul topluluğunun tüm üyeleri ile işbirliği içinde yapıcı şekilde çözülür. Her okulda, problemleri danışarak ve ara-bularak önlemek ve çözmek için eğitilmiş personeli ve öğrenciler vardır.
7. Her şiddet vakası anında araştırılır, ele alınır ve öğrencinin ya da okul topluluğunun diğer üyelerinin müdahil olup olmadığına bakılmaksızın takip edilir.
8. Okul yerel toplumun bir parçasıdır. Yerel paydaşlar ile işbirliği ve bilgi paylaşımı sorunların önlenmesi ve çözülmesinde büyük öneme sahiptir.

TÜRKİYE'DE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELEDE 2000'Lİ YILLARDA GERÇEKLEŞEN ÖNEMLİ GELİŞMELER

Ülkemizde 2000li yıllar boyunca çocuğa yönelik şiddetle ve eğitim ortamlarında şiddetle mücadelede gerek mevzuat gerek uygulama açısından önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Bunların başlıcaları şunlardır:

1. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 28.6.2005 tarihli ve 853 sayılı kararıyla bir araştırma komisyonu oluşturmuştur. Eğitim ortamlarında yaşanan şiddete ilişkin 2007 yılında yayınlanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Komisyonu

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Raporu; Türkiye’de 2006-2007 eğitim ve öğretim yılının son 3 aylık diliminde orta öğretim kurumlarında bulunan öğrencilerin %22’ sinin fiziksel, % 53’ünün sözel, %26’3’nün duygusal ve % 15,8’nin cinsel şiddetle karşı karşıya kaldığını bulgulamıştır. Öğrencilerin %35,5’inin fiziksel, %48,7’sinin sözel, %27,6’sının duygusal ve %11,7’sinin cinsel şiddeti akranlarına uyguladığı komisyon raporunda ifade edilmiştir (TBMM Araştırma Komisyonu Raporu, 2007).

2. TBM 4 Temmuz 2006 tarih ve 26218 sayılı Resmi Gazete ’de “Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi için Alınacak Tedbirler” konulu, 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi yayımlanmıştır.
3. 2005 yılında Çocuk Koruma Kanunu yürürlüğe girmiştir.
4. 2007 yılında Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı’nın da Bakanlar Kurulu kararı ile kabul edilmesi ile çocukların ve gençlerin kişilikleri ile fiziksel ve zihinsel yeteneklerinin tam gelişimini sağlayacak bir çevrede yetiştirme haklarını etkili bir biçimde kullanmalarını sağlamak amacıyla, doğrudan ya da kamusal ve özel örgütlerle işbirliği yaparak, çocukların ve gençlerin ihmal, şiddet ve sömürüye karşı korunacağı Avrupa Konseyi nezdinde Türkiye Cumhuriyeti hükümeti tarafından taahhüt edilmiştir.
5. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından 14.03.2006 tarih ve 2006/22 sayılı “Öğrencilerimizin Zararlı Madde Kullanımı ve Şiddet Gibi Risklerden Korunması Genelgesi” çıkartılmıştır. Bu Genelge ile okulda “biz” duygusu yaratma, işbirliği ve iletişimle etkili bir öğrenme ortamı hazırlayan, okul-öğrenci-veli bütünleşmesi sağlayan bir okul iklimi oluşturulması hedeflenmiştir.
6. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 24.03.2006 tarih ve 2006/26 sayılı “Okullarda şiddetin Önlenmesi Genelgesi” hazırlamıştır. Acil rehberlik önlemlerini içeren bu Genelge çerçevesinde “Okul Vaka Analiz Formu” ile okullardaki şiddetle ilgili mevcut durumu belirleyen bilgiler istenmiştir.
7. MEB 2003/91 sayılı “Çocuk ve Gençlerimizi Risklerden Koruma” Genelgesi Yayınlanmıştır.
8. MEB 2002/11 sayılı Psikososyal Müdahale Hizmetleri Genelgesi
9. MEB. 2005/08 Sayılı “Çocuk Hakları Genelgesi”
10. MEB. 2005/92 Sayılı “Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi Genelgesi

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

11. 2006-2011 Strateji ve Eylem Planı, 2006/26 ve 2009/09 Genelgeler ve bu çerçevede yapılan çalışmalar şiddetle mücadelede başat araçlar olmuştur. 2006-2011 Strateji Eylem Planı ve ilgili genelgeler çerçevesinde okullar “Okul Vaka Analiz Formu” ile okullardaki şiddetle ilgili duruma ilişkin bildirimde bulunmaları istenmiştir. Okul, ilçe ve il düzeyinde eylem planları hazırlanmaya başlanmıştır. İl Koordinasyon Kurulu toplantıları yapılmıştır.

12. Türkiye 2010 yılında Avrupa Konseyi Çocukların Cinsel Sömürü ve İstismara Kaşı Korunması Sözleşmesini imzalamıştır

13. 2014 yılında ASPB tarafından hazırlanan Çocuğa Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı; muhtelif ortamlarda (aile, okul, yatılı bakım kurumları, kamusal alanlar vb.) çocuğa yönelen her türlü (fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik) şiddetin ve ihmalin önlenmesi amacıyla yürütülecek stratejinin temel amaçlarını, hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmak için temel faaliyetleri belirlemek için hazırlanmıştır

14. Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Stratejisi hazırlık çalışmaları ilk olarak Avrupa Birliği tarafından finanse edilen “Önce Çocuklar: Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi” projesi çerçevesinde Adalet Bakanlığı'nın koordinasyonu ve UNICEF'in teknik desteğiyle gerçekleştirilmiştir. Hazırlanan çıktılar, 27 Ocak 2011 tarihli Merkezi Koordinasyon toplantısında son değişiklikleriyle onaylanarak Strateji Belgesi haline getirilmiş, Avrupa Birliği'nin mali, UNICEF'in teknik desteği ile gerçekleştirilen “Çocuklar İçin Adalet Projesi [Türkiye'deki Çocuklar İçin İyi Yönetişim, Koruma ve Adalet Doğru (2005) ve Önce Çocuklar: Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi (2008) projelerinin devamı]” çerçevesinde revize edilmiştir. 27 Aralık 2012 tarihli Merkezi Koordinasyon kararı ile revize edilmesi ve akabinde uygulama planlarının hazırlanması kararı alınan belgenin revizyonu “Çocuklar İçin Adalet” projesi kapsamında tamamlanmış ve uygulama planları hazırlanmıştır. Revize edilmiş Strateji Belgesi ve Uygulama Planları 27 Kasım 2013 tarihli Merkezi Koordinasyon Toplantısı'nda oy birliğiyle onaylanmıştır.

15. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında, şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadın, çocuk ve diğer aile bireylerine ilişkin önemli koruyucu tedbirler düzenlenmiştir.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

16. 18.01.2013 tarihli 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 39. maddesi uyarınca Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na, şiddetin önlenmesi ile şiddet mağduru hakkında verilecek koruyucu tedbirler ile şiddet uygulayan hakkında verilecek önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği Şiddet Önleme Merkezlerini (ŞÖNİM) oluşturma görevi verilmiştir.

17. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi (ESKHUS) ile Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi (MSHUS) yer alır. ESKHUS, Madde 13'te yer alan eğitim hakkı bağlamında şiddet ve istismara ilişkin düzenlemelere yer verirken, MSHUS konuyu işkence ve kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirmiştir. Türkiye bu sözleşmeleri 15 Ağustos 2000 tarihinde imzalamış ve 23 Aralık 2003 tarihinde onaylamıştır.

18. Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı (GGASŞ), Türkiye tarafından 9 Nisan 2007'de onaylanmıştır. GGASŞ Madde 17'de yer alan "Çocukların ve gençlerin sosyal, yasal ve ekonomik korunma hakkı" çocuklara karşı her biçimdeki kötü muamelenin ceza kanunlarınınca yasaklanması ve yaptırıma bağlanması, çocuklara karşı kötü muamelenin önlenmesi ve çocukların bu bağlamda korunmasına yönelik kurum ve hizmetlerin oluşturulması gerektiğini ifade eder. Madde 17, okulda veya bir başka kurumda, kötü muamelenin şiddeti ne kadar hafif ve uygulayan kim olursa olsun, şiddetin her biçiminin, bedensel cezayı da içerecek şekilde, yasalarca yasaklanması yükümlülüğünü getirmektedir

19. MEB tarafından okul ve çevresindeki şiddetin önlenmesi amacına doğrudan ya da dolaylı etkisi bulunan program ve projeler yürütülmüş ve yürütülmektedir. Bu kapsamda, Çocuk Dostu Okul Projesi, Psikososyal Okul Projesi, Sokakta Çalışan Çocukların Eğitime Yönlendirilmesi Projesi, Ergenlerde Sağlık Bilinci Geliştirme Projesi, Evin Okula Yakınlaştırılması ve Değişen Anne-Baba Rollerini Projesi, Anne Baba-Çocuk Eğitimi Projesi, Çocuklar ve Ergenler için Yaşam Becerileri Eğitimi Projesi, Önce Çocuklar Projesi kapsamında hazırlanan Yaşam Becerileri Eğitim Programı, 7-19 Yaş Aile Rehberliği Programı, 0-18 Yaş Aile Eğitimi, Çocuk ve Gençlerimizin Risklerden Korunma Bilincini Geliştirme Önleme Projesi, YİBO Destek Projesi, Haydi Kızlar Okula Kampanyası,

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Hayata Sahip Çıkmak Programı, İlköğretim Kurumlarında Devamsızlığın Azaltılması Teknik Destek Projesi, sayılabilir.

20. 2013 yılında, AB ve MEB tarafından ortaklaşa finanse edilen Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi başlatılmıştır.

TÜRKİYE'DE ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE MEVCUT GELİŞME ALANLARI

- 1) 2012 yılında BM Çocuk Hakları Komitesi'nin 60. Oturumunda Türkiye'ye ilişkin sonuç gözlemlerinde Türkiye'de yürütülen, çok sayıda anayasal düzenlemeleri ve yasal reform paketlerini, özellikle uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat çerçevesindeki yasal önlemlerin kabulünü içeren, kapsamlı insan hakları reformu sürecinin memnuniyetle karşılandığı ifade edilmiştir. Bunun yanında Komite Raporu çocuğa yönelik şiddete ilişkin şu tavsiyelerde bulunmuştur:
 - a) Çocuklara yönelik şiddet olayları ile ilgili sistemli veri toplanması,
 - b) Çocuklara yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin BM çalışmasının (A/61/299) tavsiyelerinin uygulanmasını da sağlayarak çocuklara yönelik her türlü şiddetin kaldırılmasına öncelik verilmesi,
 - c) Bir sonraki periyodik raporunda, yukarıda-belirtilen çalışmayı kapsayan tavsiyelerin uygulanması konusunda bilgi sağlanması, özellikle:
 - (i) Cinsiyet konusu dikkate alınarak çocuklara yönelik her türlü şiddetin önlenmesi ve ele alınması için kapsamlı ulusal bir stratejinin geliştirilmesi
 - (ii) Her ortamda çocuklara yönelik her türlü şiddetin Ulusal düzeyde açık bir şekilde kanunen yasak olduğunun kamu tarafından beyan edilmesi,
 - (iii) Ulusal veri toplama, analiz ve bilgi paylaşımı sisteminin ve çocuklara yönelik şiddet konusunda araştırma gündeminin olgunlaştırılması.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

2) *ASPB 2014-2019 Türkiye’de Çocuk Koruma Hizmetleri Koordinasyonu Strateji Belgesi’nde*, eğitim sektörü bağlamında tanımlanan ve eğitim ortamlarıyla ilişkili olan bölümler içerisinde yer alan temel sorunlar ve gelişme alanları olarak aşağıdakiler vurgulanmıştır:

- a. Kurumların riskli koşullarda yaşayan çocukları ve ailelerini, ilçe ve il düzeyindeki önleyici tedbirlerin alınmasında sosyal hizmetlerin yeterince yapılandırılmamış olması nedeniyle önleyici hizmetlere yönlendirme işlevini yerine getirememesi.
- b. Tüm düzeylerdeki önleme çalışmalarına yeterli kaynak ve personel ayrılamaması
- c. İl bazında farklı kurumlar tarafından sunulan önleyici hizmetlerin birbiri ile işbirliği ve koordinasyon içinde çalışmaması ve önleme ve müdahale tedbirleri için ayrılan kaynak ve kapasitenin kurumlardaki uzman personel ve hizmet alıcılar tarafından bilinmemesi.
- d. Kurumu başarısız göstermemek için riskli çocukları yönlendirmeme ya da yardım edebilecek mercilere bildirmeme eğilimi.
- e. İhbarları alarak korunma ihtiyacı olan çocuğun durumunu değerlendirecek çok disiplinli bir değerlendirme sisteminin olmaması
- f. İhbarları almaktan ve duruma müdahale etmekten sorumlu “tek bir giriş” kapısının ve standart bir uygulamanın bulunmaması.
- g. Koruyucu ve destekleyici tedbirlerin denetimi ile ilgili bir sistem kurulmamış ve uygulama standartlarının geliştirilmemiş olması, Eğitim sistemi içinde önleyici hizmetlere öncelik verilememesi, ilde var olan koruyucu önleyici hizmetlerin bilinmemesi ya da çocuk ve ailelerin etkin bir şekilde yönlendirilememesi.
- h. İllerde yeterli sayıda aile eğitimleri ve aile müdahale programlarının bulunmaması.
- i. Öğretmenlerin iş yüklerinin yoğunluğu yüzünden hem taramaları yapma, hem de öğrenci ve velisi ile detaylı görüşmeler yapma zamanlarının çok kısıtlı olması

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

- j. Detaylı gözlem olanağı veren ev ziyaretlerinin zaman darlığı yüzünden yeterince yapılamaması.
- k. Çocukların okul dışında zamanlarını güvenli ortamlarda geçirme imkânlarının bazı il ve ilçelerde yetersiz olması
- l. Mahkemelerin yeterli sosyal inceleme yapmadan ve raporlar hazırlamadan kararlar almak zorunda kalması
- m. Mahkemelerin ve savcılıkların ortak veri kayıt ve paylaşım sisteminin olmaması
- n. Temel görevi taktik düzeyde kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak olan İl Koordinasyonlarının bunu destekleyecek işlevsel mekanizmadan yoksun olması nedeniyle etkili çalışamaması İK toplantılarına kurumlardan üst düzeyde katılım olmamaktadır
- o. Üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ile mahkeme hâkim ve savcılarının katılımları yeterli olmaması.

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ STRATEJİ VE EYLEM PLANININ OPERASYONEL ÇERÇEVESİ OLARAK BÜTÜNCÜL OKUL YAKLAŞIMI

“Bütüncül Okul Yaklaşımı” MEB Strateji ve Eylem Planı’nın operasyonel çerçevesini ve temel yaklaşımını belirlemektedir. Bu yaklaşımda, önleme faaliyetleri ve destekler öğrenci, personel, sınıflar, okullar, fiziksel çevreler, aileler ve topluluk gibi farklı alanları hedeflemektedir. Faaliyetler ve destekler şiddete yönelik ilişkileri açısından üç temel kategori altında ele alınabilirler.

Birincil (Önleme ve proaktif müdahaleler) şiddetin ve ilgili risk faktörlerinin başlangıcını önlemeyi hedefleyen yaklaşımları içerir.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

İkincil (reaktif müdahaleler) artan şiddet riski altında olan kişiler için seçilmiş bir ölçekte uygulanan yaklaşımları ifade eder ve şiddet riskini önleme ve azaltmayı hedefler.

Üçüncül (rehabilite edici, iyileştirici müdahaleler), problem ortaya çıktığında, şiddetten zarar görüldüğünde yerel ölçekte uygulanan stratejileri ifade eder, örneğin, şiddet içeren davranışlarda bulunan ve/veya şiddet failerince mağdur edilen bireyler ya da grupların en etkin şekilde rehabilite edilmesi, iyileştirilmesi, ve bununla beraber şiddet mağduriyetine yol açan durumlardan ve rehabilitasyon süreçlerinden dersler çıkartılması.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ STRATEJİ VE EYLEMLERİNİN ÜÇ TEMEL BOYUTU

Faaliyet Odağı	Değerlendirme	Birincil Önleme (proaktif)	İkincil Önleme (reaktif)	Üçüncül Önleme (küratif)
Öğrenciler	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin refahı• Öğrencilerin benlik saygısı• Öğrencilerin sosyal bilişi• Başkalarının ve kendilerinin duygularını ve hislerini anlama becerisi• tutum ve bakış açıları• Aitlik derecesi• Riskli davranış düzeyleri ve okula yönelik tutumları• Problemin büyüklüğü• Çocuk odaklı yaklaşımın uygulanma derecesi	<ul style="list-style-type: none">• Duygusal yeterlik, öz-kontrol ve agresif davranış eğitimi• sosyal beceriler, problem çözme ve sosyal yeterlik• Öğrencilerin aktif katılımının geliştirilmesi• Rahatlama egzersizleri• Hobiler• Kooperatif öğrenme, farklı beceri düzeylerine sahip öğrenciler arasında alışverişin geliştirilmesi• Öğrencilerin farkındalıklarının artırılması• Katılım, öğrencilerin okul hayatında söz sahibi olma olasılıklarının artırılması,	<ul style="list-style-type: none">• Akran arabaluculuğu,• Danışmanlık, akademik başarısızlık ihtimalini düşürmek için meslek kılavuzluğu• Öğüt verme, mağdur olma riski altındakiler için girişkenlik eğitimi• Baş etme becerileri ve kendilerini savunma becerileri• Akran ve partner baskılarıyla başa çıkma becerileri• Daha zayıf olan kişiye karşı olan tutumlar• Okul zorbalığı, zorbalık durumunda farklı roller hakkında bilgi ve okulda şiddet hakkında farkındalığın artırılması	<ul style="list-style-type: none">• Psikolojik, tedavisel, sosyal ve tıbbi tedaviler• Ani yardımına erişim• Aktif takip

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Personel	<ul style="list-style-type: none">• Eğitim ihtiyaçları, eğitim gönüllülüğü• Sağlık kılavuzluğu: ne kadar öğrenci katılıyor ve ne kadar personel mevcut• Problem profili• Takım eğitiminin geliştirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Eğitim: grup dinamikleri ve sosyal beceriler,• Öğrencilerin psikososyal gelişimi ve agresif davranışları hakkındaki psikoseksüel bilgi• İş yeri zorbalığı hakkındaki bilgi, personel	<ul style="list-style-type: none">• Zorbalık durumunun hemen sonrasındaki kriz toplantısı• Danışmanlık	<ul style="list-style-type: none">• Zorbalar ve mağdurlar ile ciddi görüşmeler• müdahil olan çocukların aileleri ile ciddi görüşmeler• Suçlamama yaklaşımı: Zorbalar ile empati kurma:
	<ul style="list-style-type: none">• personel refahının değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• arasındaki rollerin tanımlanması, anlaşma• Klinik gözlem, öğretmenler için eğitimlik ve danışmanlık• Ekip çalışmasının geliştirilmesi• İşyerinde mental sağlığın geliştirilmesi		<ul style="list-style-type: none">• Psikolojik, sosyal ve tıbbi tedaviler• Ani kriz yardımına erişim• Aktif takip
Sınıf	<ul style="list-style-type: none">• Çocuk odaklı yaklaşımın uygulanma derecesi• Sınıf iklimi değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Sınıf için davranış teknikleri• Pozitif pekiştirme,• Açık kurallar, şiddet içermeyen disiplin yönetimi• Öğrenciler ile diyalog halinde yaratılan, sınıf için anti şiddet politikası		

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Okul	<ul style="list-style-type: none">• Okul iklimi değerlendirmesi• Şiddetle mücadele ve zorbalık politikasına yatırım yapılması için okul ne kadar hazır?• İdari/yönetici desteğinin belirlenmesi: personel ve zaman kaynakları• cezalandırma/disiplin yöntemleri, öğrenci katılımı, personel desteğinin politikalar üzerinde analizlerin yürütülmesi,• Klinikler tarafından tutulan Çalışma kaynakları/verileri: yaralanma riskioluşturan davranışlar ve sorunlar.	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler ile diyalog halinde oluşturulan okul çapında anti şiddet politikası• Failler ve mağdurlar için yaftalama karşıtı politika• Öğrenci ve öğretmen idaresi genel politikası ve güvenlik tedbirleri• Okul ve sınıftaki demokratik yapıların geliştirilmesi• Davranış izleme ve destek• Okul kuralları ve şiddet karşıtı politikaya dair tüm seviyelerde bilgi• Okulda Şiddet Karşıtı Avrupa Haftası-farkındalık artırma kampanyası• Okul aile birliğı toplantıları• Okulda olumlu değışimler uygulamak için okul kapasitesinin artırılması.	<ul style="list-style-type: none">• Durumlar hakkında bilgilendiren ve güven gerekli olduğunda açık tartışma,• Olumlu davranış ve uygunsuz davranışların sonuçları için girişimlerin belirlenmesi• Açık kurallar• zorbalık karşıtı okul politikasında tanımlanan cezalandırma	<ul style="list-style-type: none">• Tüm okul toplantıları• Açık paylaşım• Olumlu disiplin önlemleri.
-------------	--	---	--	--

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Fiziksel Çevre	<ul style="list-style-type: none">• Şiddet için fiziksel sıcak noktalar gibi çevresel karakteristikler üzerinde çalışılması• Oyun alanının fiziksel özellikleri• Binanın, sınıfların koşulları, çıkışların sayısı ve türü• Tuvaletlerin, ışıklandırmanın ve izole alanların tasarımı ve yerleşimi.	<ul style="list-style-type: none">• Okul ve sınıfların donatılması• Temizlik• Küçük sınıflar• Öğrencilerin yaratıcılığına saygı• Sürdürülebilir kalkınmanın sürdürülebilmesi• Oyun alanı gözetiminin artırılması ve oyun alanının daha ilgi çekici hale getirilmesi• Oyun alanı güvenliği• Sınıfın iyi şekilde dekore edilmesi.	<ul style="list-style-type: none">• Sıcak şiddet noktalarının artmasını engellemek için öğrencilerin geçişinin okul bahçesinden gerçekleştirilmesi	
Aile	<ul style="list-style-type: none">• Okul ve aile arasında mevcut olan işbirliği• Okul tabanlı şiddet önleme programı işbirliği ve katılım konusunda isteklilik• Öğrenci ailelerinin sosyoekonomik özellikleri	<ul style="list-style-type: none">• Ailelere saygı duyulması, pozitif işbirliği• ailelere pozitif geribildirim verilmesi• öğrenciler ve personel hakkında ailelerin bilgilendirilmesi• Uygun çocuk bakımı teknikleri kullanmaları konusunda ailelerin eğitilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Dâhil olan tüm aileler ile açık tartışma• Aile-aile tartışmalarının desteklenmesi• Sınıf toplantıları ve ailelere sunulan raporlar aracılığıyla aileler ve öğrenciler ile gelişmiş iletişim	<ul style="list-style-type: none">• Psikososyal, sosyal ve tıbbi tedaviler• Ani kriz yardımına erişim• Aktif takip
Topluluk	<ul style="list-style-type: none">• Projeye katılım konusunda topluluğun istekliliği• Sağlık ve eğitim, polis, adalet, gençlik ve sosyal sektörler ile işbirliği• Programın birleşebileceği mevcut kaynaklar.	<ul style="list-style-type: none">• Topluluk ve ortak faaliyetler ile işbirlikçi projeler ve programlar• Paylaşılan sorumluluk• Okulun şiddet karşıtı politikası hakkında medya ve yerel hizmetlerdeki bilgiler	<ul style="list-style-type: none">• okul sonrası ve yaz aktiviteleri	<ul style="list-style-type: none">• Yerel olarak geliştirilen programlar• Erken belirleme ve müdahale için yerel hizmetlere erişim

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

BÜTÜNCÜL OKUL YAKLAŞIMININ ON TEMEL İLKESİ

1. ŞİDDET FARKINDALIĞI

Şiddetin öğrenciler üzerindeki etkisinin tüm paydaşlarca (öğrenciler, öğretmenler, personel, okul yöneticileri ve veliler) bilinmesi

Okul, okuldaki şiddet içeren davranışın boyutu ve öğrenciler üzerindeki etkisi konusunda ortak anlayış geliştirmelidir. Bu, farklı şiddet türlerinin sıklığı ve ciddiyeti, zorbalığın tekrarlanma sıklığı ve şiddetin öğrenme, devamlılık ve bütünleştirme üzerindeki etkisini kapsamaktadır.

2. OKUL ŞİDDET TARAMASI

Okuldaki şiddet içeren davranışların düzenli aralıklarla okul tarafından incelenmesi ve şiddetin önlenmesine yönelik okul içi değerlendirmelerin yapılması

Öncelikle okulu bilgilendirme amacıyla, tüm okullar için mevcut ve tüm paydaşları kapsayan basit ve uygulaması kolay bir değerlendirme yıllık olarak gerçekleştirilir. Değerlendirme, teşvik edilebilecek olumlu sosyal davranışlar ve aynı zamanda engellenmesi gereken olumsuz sosyal davranışlar ile ilgili verileri sunmaktadır. Okulun gelişim sağlamak üzere sahip olduğu organizasyon kapasitesi de değerlendirmenin bir parçasıdır. Karşılaştırmak için, örnek okullardan toplanan bölgesel ve ulusal sonuçlar temin edilmektedir.

3. STRATEJİK PLANLAMA

Şiddetten uzak bir eğitim ortamı oluşturulması amacıyla şiddetin sebepleri hakkında çalışmalar yapılması ve bütüncül okul tutum ve stratejisinin etkin bir şekilde benimsenmesi

Ulusal politikalar ve okul değerlendirme sonuçları göz önünde bulundurularak, aktif bir politikanın oluşturulması, sahiplenilmesi, düzenli olarak gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi ve tüm paydaşları kapsamı sağlanır. Okul politikası, tüm ortaklarla istişare içerisinde belirlenir ve okulun stratejik planlamasına alınır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Ardından, bunun uygulanması için net bir **strateji ve eylem planı (Okul Eylem Planı)** hazırlanır. Bu sürece, şiddetin yaşanmayacağı, güvenli ve uyumlu bir okul atmosferinin oluşturulması için mevcut tüm kaynakların (insan kaynakları ve fiziksel kaynaklar) belirlenmesi ve verimli bir şekilde kullanılması da dahildir.

4. ETKİLİ LİDERLİK

Gelişim için okul liderliği

Liderliğin dağıtılması bütüncül okul gelişimini örnek olarak ve uygun bir liderlik tarzıyla yönetmeye en uygun personelin belirlenmesi ve görevlendirilmesi yoluyla sağlanır. Liderler şiddet içermeyen davranışlara örnek olur ve şiddet içeren davranışlara sıfır tolerans gösteren bir tutum sergiler. Şiddetin önlenmesi konusunda lider olacak bu çalışanlara yönelik olarak, model okulun 10 unsurunu, bir eylem planının nasıl hazırlanacağını ve uygulanmasına nasıl liderlik edileceğini içeren kapsamlı eğitimler sunulur.

5. SOSYAL VE DUYGUSAL ÖĞRENME

Öğrenme davranışlarını geliştirmeye yönelik “edinilen ve öğretilen” (örgün ve informal) Sosyal ve Duygusal Öğrenme müfredatı.

Şiddetin önlenmesinin öğrenilmesi programı, yapılandırılmış bir Sosyal ve Duygusal Öğrenme müfredatı içerisine dahil edilir ve okutulur. SDÖ becerileri ve özelliklerinin öğrenilmesi ulusal müfredata entegre edilir ve SDÖ'ye uygun bir öğretim metodolojisi ve tarzıyla okutulur. Öğrencilerin olumlu, sosyal ve şiddet içermeyen davranış geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan SDÖ becerileri ve özelliklerini okuldaki diğer kişilerden öğrenmesi amacıyla, örgün olarak okutulan SDÖ müfredatına informal faaliyetler içeren bir müfredat eşlik eder.

6. OKUL VE ÇEVRE GÜVENLİĞİ

Okulda güvenliğe duyulan ihtiyaç, hem fiziksel hem de duygusal çevre için geçerlidir. Öğrenciler kendilerinin fiziksel ve duygusal zararlardan korunduklarını hissetmedikleri takdirde, sahip oldukları tam kapasitede öğrenmeyeceklerdir. Öğrenciler her zaman zararlardan korunmalıdır ve *Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi*'nde kendilerine

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

bu hak verilmiştir. Bu, medya ve internetin getirdiği yeni ve yeni ortaya çıkan ortamlarda korunmalarını da kapsamaktadır.

7. PERSONEL EĞİTİMİ

Davranış geliştirme ve şiddetin önlenmesinin öğrenilmesi üzerine verilen eğitim, öğretim personeli ve öğretim personeli olmayan kişilerin kendi tutum ve modelleri de dahil olmak üzere – SDÖ'yi nasıl öğretecekleri ve ne öğretecekleri açısından önemlidir. Eğitim, çocukların şiddetten korunması – istismara uğramış çocuğun nasıl teşhis edileceği ve destekleneceği konusunu da kapsamalıdır. Fakat eğitimin en önemli bileşeni, personelin yaptığı tüm eylemlerde şiddet içermeyen eylem modeli teşkil etmelerinin nasıl sağlanacağıdır.

8. ÖĞRENCİ KATILIMI

Öğrencilerin okul organizasyonuna demokratik katılımı, akranlarının yönettiği girişimlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına aracılık edecek çerçeveyi sağlar. Bunlar, her sınıftaki öğrenci danışmanları, zorbalık karşıtı kampanyalar ve akran izlemelerini kapsar. Statünün sağlanması için, demokratik öğrenci birliğine (Okul Meclisi) okul organizasyonuna katılım konusunda gerçek sorumluluk ve fırsat verilmeli ve bu birlik, okul politika ve stratejilerinin belirlenmesinde önemli role sahip olmalıdır. Personel ve öğrenciler tarafından okul liderliğinin önemli bir parçası olarak görülen, kapsayıcı ve demokratik yollarla seçilmiş bir birlik olmalıdır.

9. AİLE KATILIMI

Öğrenciler bir yıl içerisinde uyanık oldukları zamanın en fazla %25'ini okulda geçirirler. Bu nedenle, evde, yerel çevrede ve daha geniş kapsamlı olarak toplumda medya ve internet aracılığıyla tecrübe ettikleri ve şahit oldukları değer ve davranışlar, kendi davranışlarını yönetirken geliştirdikleri beceri ve özellikler üzerinde güçlü etkiye sahiptir. Bu, kendi reaktif ve proaktif şiddet içeren davranışlarını ve diğerlerinin şiddet içeren davranışlarına nasıl tepki verdiklerini de içermektedir. Bu nedenle, okul temelli

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

programların aile içerisinde devam ettirilmesi gereklidir. Çocuklarına okulda öğretilen şiddet içermeyen değerlerle aynı değerleri öğretmeleri için ebeveyn/velilere yardımcı olunmalıdır. Bu, ebeveyn/veli eğitimi, rehberliği ve onlara verilecek tavsiyeler ve evde özellikle babalar olmak üzere aile eğitimi için materyal tedarikini gerekli kılmaktadır. Erken yaşlardaki çocuklar için (0-6 yaş) ebeveyn eğitiminin başlatılması, şiddet içeren davranışların gelişmesinin önlenmesinde en etkili yollardan biridir.

10. TOPLUM DESTEKLİ ÇALIŞMA

Yerel toplum ile birlikte, yerel halk ve toplum değerleri için çalışılması

Yerel çevredeki yetişkinlerin sergilediği değer ve davranışların öğrencilerin eğitimi üzerinde büyük etkiye sahip olması nedeniyle, kaynak sağlayabilen, faaliyetler organize edilmesine yardımcı olabilen, aileleri destekleyebilen ve öğrencilerin öğrendiği standartları ve değerleri etkileyebilen kişi ve kuruluşlarla güçlü ilişkiler ve ortaklıklar kurulmasına önem verilmelidir. Okullar medyayı etkileyemeseler de, özellikle de video oyunları ve internet yoluyla medyada uygunsuz ve şiddet içeren davranışlara şahit olan küçük çocukların etraflarını taklit etme davranışları geliştirme riskini azaltmaya yardımcı olabilecek diğer kişilerle lobi faaliyetleri yürütmelidir.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

STRATEJİ VE EYLEM PLANI TEMEL STRATEJİK AMAÇLAR

Stratejik Amaç 1

Veri Toplama ve Risk Belirleme Uygulamalarının İyileştirilmesi

Stratejik Amaç 2

Eğitim Ortamlarının İyileştirilmesi ve Çevreleriyle İlişkilerinin Güçlendirilmesi ve Güvenlik Gereksinimi Olan Okulların Güvenliklerinin Artırılması

Stratejik Amaç 3

Öğrencilerin Güçlendirilmesi, Şiddette ve Şiddetten Korunmaya İlişkin Farkındalık, Bilgi ve Becerilerinin Artırılması

Stratejik Amaç 4

Öğretmenlerin ve Kurum Yöneticilerinin Şiddetle Mücadele Kapasitelerinin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmeleri

Stratejik Amaç 5

Ailelerin Güçlendirilmesi, Ailelerin Şiddete İlişkin Bilgi ve Farkındalık Düzeylerinin Artırılması

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

FAALİYETLER

Faaliyetlerin sorumlu kurum, işbirliği kurumları, süre ve göstergelerinin detayları Taslak Belge üzerine ilgili birimlerden görüş ve öneriler alındıktan sonra nihai olarak şekillendirilecektir.

Stratejik Amaç 1:

Veri Toplama ve Risk Belirleme Uygulamalarının İyileştirilmesi

Stratejiler:

- Eğitim Ortamlarında Şiddetin Azaltılması ve Önlenmesinde Bilgiye Dayalı Yönetim Uygulamalarının Kullanılması
- Bakanlık Veri Tabanlarındaki Verilerin Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesine Yönelik Etkin Kullanımı
- Farklı Birimler Tarafından Yürütülen Program ve Modüllerin Uyumlulaştırılması

Çıktılar

- Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesinde Bilgi ve Veriye Dayalı Uygulamalar ve Yönetim
- Etkin İşleyen ve Şiddeti Önleme Kapasitesi Artırılmış Risk Belirleme ve Öğrenci Desteği Uygulamaları

Faaliyet	Sorumlu Kurum	İşbirliği Kurumu	Süre	Gösterge/Çıktı
Hedef 1.1 Risk Belirleme ve Veri Toplama Sistemlerinin İyileştirilmesi				
<u>Faaliyet 1.1.1</u> Risk Tarama Envanterleri ve Şiddet Kayıt Formları pratik, anlaşılabilir ve standartlaştırılmış şekilde oluşturulacaktır.	ÖERHGM MEM Okullar		sürekli	Anlaşılır olarak doldurulmuş pratik ve etkin olarak işleyen Şiddet Kayıt Formları ve Envanterler.
<u>Faaliyet 1.1.2</u> Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi kapsamında geliştirilen E-Rehberlik Modülü, pilot uygulamalardan çıkartılan dersler ekseninde revize edilecek ve ulusal ölçekte kullanılmaya başlanacaktır.	ÖERHGM		24 Sürekli	E-Okul Modülü
<u>Faaliyet 1.1.3</u> İl Millî Müdürlükleri tarafından Eğitim ortamlarında şiddetle mücadeleyle ilişkin İhtiyaç Analizi yapılarak, illerdeki mevcut kapasite ve ihtiyaçlar belirlenecektir.	MEM Okullar		Sürekli Yıllık	İl Mevcut Durum ve İhtiyaçlar Raporu
<u>Faaliyet 1.1.4</u> Her üç yılda bir MEB'in öğrenciler arasında, şiddet tecrübesi/algısı/sıklığı araştırmasının yapılacak ve dönemsel ilerleme/gerileme ve değişiklikler izlenecektir.	ÖERHGM	MEM Okullar	3 yılda 1	Şiddet Tecrübesi Araştırması/Anketi Dönemsel değişikliklerin izlenmesi

<u>Faaliyet 1.1.5</u> MEB uzman yardımcıları ve uzmanları, yöneticiler, öğretmenler, akademisyenler, araştırmacılar, STK'lar tarafından yürütülen eğitim ortamlarında çocuğa yönelik şiddete ilişkin seçilmiş ve önde gelen çalışmalar bir araya getirilecek ve bu konuda MEB içinde bir elektronik kütüphane oluşturulması sağlanacaktır	MEB ÖERHGM		24 Sürekli	Elektronik kütüphaneye eklenen belgeler Belge sayısında yıllık değişim
<u>Faaliyet 1.1.6</u> Risk tarama ve takip sistemlerinin güçlendirilmesi süreçlerinde, MEB'in mevcut veri toplama ve değerlendirme sistemlerinde gerekli görülen iyileştirme ve güçlendirmeler yapılacaktır.	MEB			Risk altındaki öğrencilere ve eğitim ortamlarına ilişkin veri niteliğinde ve verileri değerlendirme süreçlerinde etkinlik ve kapasite artışı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Stratejik Amaç 2:

Eğitim Ortamlarının İyileştirilmesi ve Çevreleriyle İlişkilerinin Güçlendirilmesi ve Güvenlik Gereksinimi Olan Okulların Güvenliklerinin Artırılması

Stratejiler

- Koruyucu-Önleyici Yaklaşımlar Çerçevesinde Okul Ortamlarının Cazibe Merkezi Haline Getirilmesi ve Okula Aidiyetin Artırılmasını Hedefleyen Çalışmaların Desteklenmesi ve Eşgüdüm İçinde Sürdürülmesi (Okullar Hayat Olsun Projesi vb.)
- Öğrencilerin farklı gelişim alanlarındaki yeteneklerini ortaya koyabilecekleri sosyal, bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin desteklenmesi.
- Eğitim Ortamlarının Çevresindeki Nitelikli Etkinlik ve Sosyal Gelişim Mekânlarına Öğrencilerin Erişebilmesinin Sağlanması
- Eğitim ortamlarındaki tüm paydaşların (öğretmen, öğrenci, aile, yönetici) yönetime katılmaları ve şiddetle mücadele konusunda tüm paydaşların bilgi, birikim ve önerilerinden yararlanılması
- Okul Niteliği Geliştirme ve Okul Güvenliğini Artırma Faaliyetlerinde MEB ile Diğer Kamu Kurumları ve Sivil Toplum Kuruluşları Arasında İşbirliği Yapılması

Çıktılar

- Niteliği Artırılmış, Cazibe Merkezi Haline Getirilmiş, Sosyal Gelişimi Destekleyen Eğitim Ortamları
- Güvenliği Artırılmış Eğitim Ortamları
- Çevreleriyle İlişki ve Etkileşimi Güçlü ve Şiddetin Önlenmesi Süreçlerinde Çevresinden Destek Alan Eğitim Ortamları

Faaliyet	Sorumlu Kurum	İşbirliği Kurumu	Süre	Gösterge/Çıktı
Hedef 2.1 Okulların Öğrenciler Açısından Cazibe Merkezi Haline Getirilmesi ve Öğrencilerin akademik gelişimin yanı sıra, farklı gelişim alanlarındaki yeteneklerini ortaya koyabilecekleri sosyal, bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin desteklenmesi				
Faaliyet 2.1.1 Görsel sanatlar, müzik, beden eğitimi derslerinin öğrenci gelişimine yönelik kazanımlara ulaşabilmesi için bu derslerin kullanılarak spor, sanat, daha etkin ve nitelikli gerçekleştirilmesi teşvik edilecektir.	MEM Okullar			Okulda düzenlenen resim sergisi, okul spor turnuvalar, konserler
Faaliyet 2.1.2 Eğitim ortamları ve çevresindeki nitelikli ve öğrenci gelişimine uygun sosyal etkinlik mekânları (tiyatrolar, sanat galerileri, spor kurumları vb.) belirlenerek öğrencilere tanıtılacak ve öğrencilerin bu etkinliklere katılımı teşvik edilecektir.	MEM Okullar			Okul çevresinde öğrenciler tarafından kullanılan nitelikli mekân sayısı ve erişim
Faaliyet 2.1.3 Eğitim ortamlarının ders dışı saatlerde kullanım olanaklarına ilişkin okul, ilçe ve il düzeyinde uygulama geliştirme çalışmalarına devam edilecektir.	MEM Okullar			Ders dışı saatlerde sosyal gelişim amaçlı kullanılabilen eğitim ortamı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 2.1.4</u> Öğrencilerin Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri Gençlik Merkezleri tarafından sunulan eğitim, kültür ve sanat faaliyetlerinden yararlanmasi teşvik edilecektir.	MEM Okullar	Gençlik Spor İl Md		Gençlik Merkezleri faaliyetlerinden yararlanan öğrenci sayısı
<u>Hedef 2.2</u> Eğitim Ortamları Çevresinde Bulunan, Olası Zararlı Faaliyetlere ve Davranışlara Yol Açabilen, İnternet Kafe, Oyun Salonu vb. Ortamlara İlişkin İzleme ve Düzenleme Çalışmaları Artırılması ve Düzenli Hale Getirilmesi				
<u>Faaliyet 2.2.1</u> Öğrencilerin internet cafe ve oyun mekânlarının olası zararlı etkilerinden koruyacak denetim mekanizmasının uygulanmasında yerel paydaşlardan destek alınacaktır.	MEM Okullar	Yerel Yön İçişleri Bk EGM JGK	Sürekli	Belediye ve kolluk güçlerinin internet kafe ve oyun mekânlarına yaptıkları teftiş ve denetleme faaliyeti sayısı. Yerel paydaşların okul yönetimiyle ortak değerlendirme toplantıları.
<u>Faaliyet 2.2.2</u> İnternet kafe ve oyun mekânlarının sahipleri/işletmecileri okulun beklentileri ve öğrencilerin olumlu gelişim ihtiyaçları konusunda bilgilendirilecektir.	MEM Okullar		Sürekli	Bilgilendirme Ziyaret sayısı

<u>Faaliyet 2.2.3</u> Öğrencilerin (ve ailelerin) güvenli internet Kullanımı, siber şiddetten korunma ve siber şiddeti bildirme konularındaki bilgi ve becerileri artırılacaktır.	MEM Okullar Okul-Aile B.	BTK	Sürekli	Öğrencilere ve ailelere güvenli internet semineri ve bilgilendirme toplantısı
Hedef 2.3 Çevresiyle Bütünleşmiş Eğitim Ortamlarının Oluşturulması, Okulun Çevresiyle ve Ailelerle İlişkilerinin Güçlendirilmesi				
<u>Faaliyet 2.3.1</u> Okul çalışanları, aileler ve okul çevresi ortak etkinlikleri düzenlenecektir. Okulda ailelerin aktif katılımıyla kermes, bahar şenliği, sergi, spor gösterisi, sanatsal etkinlikler, üniversite tanıtımları düzenlenecektir.	MEM Okullar Okul-Aile B. Mezunlar D	Yerel Yön.		Okul kermesi Mezunlarla buluşma, Sosyal etkinlikler Üniversite tanıtımları
<u>Faaliyet 2.3.2</u> Okulların sosyal sorumluluk projeleri geliştirmesi, STK'larla çalışmalar gerçekleştirmesi, dezavantajlı gruplara yönelik etkinlikler düzenlenmesi teşvik edilecektir	MEM Okullar Okul-Aile B.	Yerel Yön. STK Kamu kurumları		Konuya yönelik proje ve etkinlikler
<u>Faaliyet 2.3.3</u> Okul Aile Birliği toplantılarında şiddet konusu gündeme alınarak tartışılacaktır. Okul aile birliği toplantılarında okul eylem planı çalışmalarına yer verilecektir.	MEM Okullar Okul-Aile B.			Okul Aile Birliği Toplantısı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 2.3.4</u> Okul çalışanları ve ailelerin okullarda yürütülen sosyal sorumluluk projeleri, STK çalışmaları ve kardeş okul çalışmalarına dahil olması teşvik edilecektir				Öğrenci ve ailelerin katılım yaptığı sosyal sorumluluk ve kardeş okul projeleri
<u>Faaliyet 2.3.5</u> Öğrenciler için il içinde ve il dışında sosyal-kültürel-bilimsel gezi faaliyetleri düzenlenecektir.	MEM Okullar	Yerel Yön. Gençlik Spor İM Kültür Turizm İM.		Etkinlik/gezi sayısı Katılan öğrenci sayısı
<u>Faaliyet 2.3.6</u> Sosyal hizmet kurumlarına bağlı Yetiştirme Yurtlarını, Engelli Rehabilitasyon Merkezlerini, Huzur Evlerini, Toplum Merkezleri okullar tarafından ziyaret edilecek, hizmet alanları ve hizmet verenleri tanıma faaliyetleri ve bu kurumlara yönelik sosyal sorumluluk faaliyetleri, düzenlenecektir.	MEM Okullar	ASPB Yerel Yön Darüşşafaka Rehab. Merkezleri		Etkinlik/gezi sayısı Katılan öğrenci sayısı
<u>Faaliyet 2.3.7</u> Okul gazeteleri, okul duvar gazeteleri, okul internet gazetelerinde şiddetle ilgili temalar ve haberlere yer ayrılacak, şiddetle mücadelede okul gazeteleri daha işlevsel hale getirilecektir	Okullar			Okul gazetelerinde yer alan şiddete ilişkin bilgilendirici-egitici haber/yorum ve değerlendirme
<u>Faaliyet 2.3.8</u> Okul ve kurumların web sayfalarının şiddetle mücadele hedefine yönelik etkin kullanımı sağlanacaktır	MEM Okullar RAM			Okul ve kurum web sayfalarında yer alan şiddetle mücadeleye yönelik bilgilendirici yazılı/görsel içerik

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 2.3.9</u> Şiddetin önlenmesi ve azaltılması konusunda öğrencilerin başvuru yapabilecekleri, Okullardaki "Dilek ve Öneri" kutularının etkin kullanımı sağlanacaktır.	Okullar			
<u>Faaliyet 2.3.10</u> Öğretmen ve yöneticilere, aile eve okul çevresiyle ilişkileri güçlendirmek amacıyla, etkili iletişim becerileri eğitimleri verilecektir.	MEM Okullar RAM			Seminer sayısı Seminerlere katılan öğretmen sayısı Seminerlerden yararlanma konusunda geribildirimler
<u>Faaliyet 2.3.11</u> Okul çevresindeki yaşayan/çalışan kişiler ve ailelerle iletişim kurularak, okula ilişkin ve okulda şiddetle mücadeleyle ilişkin farkındalıklarının artırılacak, Okul-aile birliği çalışmalarına katılımları sağlanacaktır	MEM Okullar			Okul çevresinde yaşayan/çalışan kişi ve ailelere ziyaret ve okulda bilgilendirme toplantıları
Hedef 2.4 Eğitim Ortamlarının Güvenliğinin Artırılması ve Okul Güvenlik Politikasının Oluşturulması				
<u>Faaliyet 2.4.1</u> Eğitim ortamlarının güvenlik gereksinimleri belirlenecektir Şiddetin türü ve sıklığıyla ilgili okul, ilçe ve il risk haritaları hazırlanacaktır. Bu haritalar çerçevesinde okul güvenliğini artıracak tedbirler alınacaktır.	MEM Okullar	Emniyet Md.		Okul, ilçe, il risk haritaları İşlenirliği ve işlevselliği iyileştirilmiş noktalar, vb.

<u>Faaliyet 2.4.2</u> Güvenlik gereksinimleri çerçevesinde; kameri sistemi mevcut olmayan okullarda kamera sisteminin kurulmasına gereksinim olup olmadığı değerlendirilecektir.	MEM Okullar			Kamera sayısı
<u>Faaliyet 2.4.3</u> Güvenlik gereksinimi duyulan okullarda öğrencilerin, öğretmenlerin ve eğitim-dışı personelin güvenliğinin sağlanması için okul yönetimi ve kolluk güçleri arasındaki iletişim artırılacaktır. (ilgili protokoller çerçevesinde)	MEM Okullar	Emniyet Md.	Sürekli	İrtibat görevlisi listeleri ve bilgilendirme yazıları
<u>Faaliyet 2.4.4</u> Okul giriş ve çıkış saatlerinde çevrenin kontrol altına alınması gerekiyorsa, bu konuda güvenlik güçleri ile İşbirliği yapılması için gerekli girişimler yapılacaktır	MEM Okullar	Emniyet Md.		Okul yöneticileri ve güvenlik güçleri bilgilendirme değerlendirme toplantısı ve yazışma
<u>Faaliyet 2.4.5</u> Okul önleri ve yakın çevresinde suç işlemede kullanılacak kesici, delici aletler vb. Diğer unsurların okul önlerinde bulundurulması ve satılmasını önleyici tedbirler alınması sağlanacaktır.	MEM Okullar	Emniyet Md.		
<u>Faaliyet 2.4.6</u> Okul irtibat görevlileri sorumluluk alanları konusunda detaylı olarak bilgilendirilecektir. Değişen irtibat görevlilerinin iletişim bilgileri ilgili Emniyet Müdürlüğü ile paylaşılacaktır.	MEM Okullar	Emniyet Md		Okul irtibat görevlileri listeleri
<u>Faaliyet 2.4.7</u> Okul dışından gelen kişilerin okul binası ve bahçeye giriş-çıkışının kayıt altına alınmasına ilişkin mevzuat istisnasız olarak uygulanacaktır.	Okullar			Okul ziyaretçi kayıt defteri

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 2.4.8</u> Okullar Okul Şiddetle Mücadele Eylem Planları çerçevesinde Okul Güvenlik Politikalarını belirleyecek, bunu aileler ve öğrencilerle (yazılı/görsel/web sayfasında) paylaşacaktır.	Okullar RAM			Okul Şiddetle Mücadele Eylem Planı Okul Güvenlik Politikası Notu
<u>Faaliyet 2.4.9</u> Büyük ve kalabalık okulların fiziki düzenlemesinde gözlem ve anında müdahale kapasitesinin artırılması için, eğer okulun altyapısı izin veriyorsa, her katta bir müdür yardımcısı olacak şekilde düzenleme yapılmasına dikkat edilecektir.	MEM Okullar		Sürekli	Müdür Yard. Odalarında yapılan düzenleme sayısı
Hedef 2.5 Öğrencilerin olumsuz gruplara dahil olmasının engellenmesi için okullarda çalışmalar yapılması				
<u>Faaliyet 2.5.1</u> Okullarda risk altındaki öğrenciler, Gizlilik ve etik ilkeler doğrultusunda, tespit edilecek ve bu öğrencilere yönelik destek ve güçlendirme çalışmaları yapılacaktır. (Risk altındaki ve şiddet eğilimleri olan öğrencilerle yapılan çalışmaların Rehberlik Hizmetleri Yıl Sonu Çalışma Raporu'nda yer alması sağlanacaktır)	MEM Okullar RAM			Tespit ve destek çalışmaları Rehberlik Hizmetleri Yıl Sonu Raporu
<u>Faaliyet 2.5.2</u> MEB ve İçişleri Bakanlığı arasında imzalanmış olan Okullarda Güvenli Ortamın Sağlamasına Yönelik Koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin Arttırılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü kapsamındaki görevler Emniyet Müdürlüğü ile koordinasyon sağlanarak gerçekleştirilecektir.	MEM Okullar	Emniyet Md.		

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Hedef 2.6 Eğitim ortamlarında eğitim-öğretim hizmetleri dışında görev yapan personele şiddet olgusu, şiddet türleri, personelin sorumlulukları vb. konularında farkındalık, bilgi ve beceriler kazandırılması				
<u>Faaliyet 2.6.1</u> Eğitim-öğretim dışı personele (kantın, hizmetli, servis görevlisi, güvenlik görevlisi vb.) öğrencilerle olumlu iletişim, öfke kontrolü, şiddetin önlenmesi, şiddet farkındalığı, şiddet davranışlarının sonuçları ve yaptırımlarına ilişkin eğitim/bilgilendirme seminerleri verilecek, eğitim materyalleri dağıtılacaktır. <i>Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi kapsamında geliştirilmiş olan eğitici olan ve olmayan personele yönelik eğitim programı yaygınlaştırılacaktır. ¹</i>	MEM Okullar RAM		Sürekli + çalışma grupları eylem planlarında belirtilen süreler	Seminer sayısı Semine katılan eğitim-dışı personel sayısı
<u>Faaliyet 2.6.2</u> Hizmet alım yoluyla çalışan eğitim-öğretim dışı personelin işe başlatılmadan önce adli sicil araştırmasının yapılması yönündeki düzenlemenin istisnasız olarak uygulanmasına dikkat edilecektir.	MEM Okullar	Emniyet Md.	Sürekli	

¹ Üç gün süreli bu eğitim programının iki günü eğitim-öğretim personeline, bir günü eğitim-öğretim dışı personele yöneliktir.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 2.6.3</u> Eğitim ortamlarında istihdam edilen özel güvenlik görevlilerinin eğitim-öğretim ortamlarının gerektirdiği biçimde eğitim almış ve görevinin gerektirdiği olumlu davranışlar sergileyen nitelikte olması sağlanacaktır.	MEM Okullar RAM	Emniyet Md.		
<u>Faaliyet 2.6.4</u> Servislerde öğrenciler ve servis personelinin şiddet içeren ve öğrencilerin güvenliğini tehlikeye atabilecek davranışlarda bulunup bulunmadığı okul yönetimi ve öğretmenler tarafından takip edilecektir.	MEM Okullar RAM	Emniyet Md.	Sürekli	Takip çizelgesi
Hedef 2.7 Okulların şiddeti önleme ve müdahale etme konusunda kurumsal kapasitelerinin artırılması				
<u>Faaliyet 2.7.1</u> Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi çerçevesinde geliştirilen Model Okul (Bütüncül Okul) Uygulamaları tanıtılacak ve yaygınlaştırılacaktır.	MEB ÖERHGM MEM RAM			Bütüncül Okul Yaklaşımına Göre Hazırlanmış Okul Eylem Planları

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Stratejik Amaç 3:

Öğrencilerin Güçlendirilmesi, Şiddette ve Şiddetten Korunmaya İlişkin Farkındalık, Bilgi ve Becerilerinin Artırılması

Stratejiler

- Mevcut Program ve Uygulamaların Eşgüdüm Halinde Yürütülmesi
- Riski Önleme ve Riskten Koruma ve Müdahale Hizmetlerinin Tüm Öğrencilere Ulaşması
- Risk Altındaki Öğrencilerin Belirlenmesi ve Desteklenmesi Süreçlerinde Etkinlik ve Eşgüdüm Sağlanması
- Öğrencilere Yönelik Destek, Eğitim ve Bilgilendirme Hizmetlerinin Planlanması ve Uygulanmasında MEB ile Kamu Kurumları ve Sivil Toplum Kuruluşları Arasında İşbirliği Yapılması,
- Okul öncesinden başlayarak şiddete karşı tutum geliştirme amacıyla Değerler Eğitimi ve Yaşam Becerileri Eğitimlerinden Yararlanılması
- Öğrencilerin Madde Bağımlılığından Korunması Konusundaki Çalışmaların 2014/20 Sayılı Genelge 'de Belirtilen Eylem Planı Çerçevesinde Yürütülmesi
- Okul Meclislerinin etkin olarak çalışması sağlanarak öğrencilerin okul meclisleri vasıtasıyla okulun idaresine katılımı ve okula aidiyeti artırılması

Çıktılar

- Şiddete İlişkin Farkındalık ve Bilgi Düzeyleri Artmış Öğrenciler
- Şiddetten Uzak Durma ve Şiddet İçeren Davranışlarını Azaltma Becerisi Artmış Öğrenciler
- Çocuk Hakları Konusunda Bilgi ve Farkındalıkları Artmış Öğrenciler
- Siber Şiddete İlişkin Farkındalık ve Siber Şiddetten Korunma Becerileri Gelişmiş Öğrenciler
- Madde Bağımlılığından Korunma Konusunda Bilinçlenmiş ve Güçlenmiş Öğrenciler

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

	Sorumlu Kurum	İşbirliği Kurumu	Süre	Gösterge/Çıktı
Hedef 3.1 Öğrencilerin şiddet olgusu, şiddetten korunmak ve şiddetin sonuçlarına ilişkin bilgi, beceri ve farkındalıklarının artırılması yoluyla öğrencilerin güçlendirilmesi				
<u>Faaliyet 3.1.1</u> Bütün eğitim kademelerinde öğrencilere şiddet, şiddetin türleri, çocuk hakları, akran zorbalığı, sözel, psikolojik fiziksel, cinsel şiddet, istismar, ihmal konularında eğitimler verilecektir.	MEM Okullar			Rehber Öğretmen Seminerleri Şiddet Proje çıktılarının kullanılması
<u>Faaliyet 3.1.2</u> Çocuk koruma ve çocuğa yönelik şiddeti önlemek amacıyla mevcut olan ve yeni kurulacak olan telefon destek hakları ve internet sitelerine erişime ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyi artırılacak. Bu hatlara ve sitelere ilişkin eğitim ortamlarında bilgilendirme yapılacaktır.	MEM Okullar RAM	Yerel ve Ulusal Medya	Sürekli	Yazılı/görsel materyaller Eğitim materyalleri Medya iletişim Kamu spotları
<u>Faaliyet 3.1.3</u> Kendine güven, problem çözme, stresle baş edebilme, hayır diyebilme, yardım isteme, kişisel sınırlar, sağlıklı iletişim vb. beceriler öğrencilere kazandırılacaktır.	MEM Okullar RAM			Eğitim materyalleri, etkinlik kitabı, görsel materyaller
<u>Faaliyet 3.1.4</u> Öğrencilerden beklenen davranışlar, okul ve sınıf kurallarını tanıtan yazılı/görsel çalışmalar öğrencilerin de katılımıyla oluşturulacak ve öğrencilerin katılımıyla herkesin görebileceği yerlerde asılacaktır. Okul Meclislerinde olumlu davranış geliştirme, sağlıklı akran ilişkileri, şiddetten uzak durmak, şiddetin sonuçları gibi konular ele alınıp öğrenciler arasında farkındalık oluşturulması sağlanacaktır.	MEM Okullar RAM			Yazılı/görsel malzemeler, okul toplantıları, Okul meclisi çalışmaları

<u>Faaliyet 3.1.5</u> Öğrencilere olumlu rol modelleri sunulacaktır. Uluslararası, ulusal ve yerel olumlu rol modellerini tanıtan/özendiren materyaller kullanılacaktır (belgesel, kitap, gazete, fotoğraf albümü, poster, internet sitesi vb.).	MEM Okullar			Olumlu rol modellerinin çağrıldığı etkinlik sayısı Etkinlik, Tanıtım faaliyetleri, toplantılar
<u>Faaliyet 3.1.6</u> Öğrencilerin çalışmalarına katılabileceği sosyal sorumluluk projelerine ilişkin bilgi toplanarak, öğrencilerin sosyal sorumluluk projelerine katılmaları ve rol almaları sağlanacaktır.	M MEM Okullar	Yerel Yön. STK		
<u>Faaliyet 3.1.7</u> Öğrenciler arasında şiddet farkındalığının geliştirilmesine ve şiddetin önlenmesine ilişkin resim, şiir ve kompozisyon yarışmaları ve bilgilendirici etkinlikler düzenlenecektir.	MEM Okullar		12-36	Yarışma sonuçları ve eserlere ilişkin yayınlar, basın bülteni, medya iletişimi.
<u>Faaliyet 3.1.8</u> Anne-baba-akraba desteği eksik olan, anne-bana-akraba desteği hiç alamayan, ebeveynleri tarafından terk edilmiş ya da ihmal edilen çocukların psikolojik ve sosyal gereksinimleri tespit edilerek destek hizmeti verilecek ya da ilgili kurumlara yönlendirilecektir.	MEM Okullar RAM	ASPB		Belirlenen ve destek alan öğrenci sayısı vb.
Hedef 3.2 Akranlarına karşı şiddet uygulayan ve/veya şiddete maruz kalan çocuklara destek stratejilerinin belirlenmesi ve hayata geçirilmesi				Destek programları ve programlardan yararlanan çocuk sayıları
<u>Faaliyet 3.2.1</u> Şiddete maruz kalan öğrenci, aile ve okul personelinin psiko-sosyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için en kısa sürede yönlendirilmeleri sağlanacaktır.	MEM Okullar RAM	Emniyet Md. ASPİM Savcılık		Yönlendirilen öğrenci sayısı, yönlendirme hızı Destek programlardan yararlanan öğrenci sayısı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 3.2.2</u> Gelişimsel farklılık, engellilik durumu, iletişim becerilerindeki kısıtlılık vb. bireysel özelliklerinden dolayı şiddete maruz kalma riski yüksek olan öğrencilere yönelik koruyucu/önleyici destek çalışmaları yapılacaktır.	MEB MEM Okullar RAM		Sürekli	Programlar ve programlardan yararlanan çocuk sayıları
<u>Faaliyet 3.2.3</u> Akranlarına veya öğretmenlere şiddet uygulayan, akran zorbalığı yapan, öğrencilerin psiko-sosyal koruma, önleme ve müdahale hizmetlerini almaları için ilgili kurumlara yönlendirilmeleri sağlanacaktır.	MEB MEM Okullar RAM	ASPİM	Sürekli	Vaka sayısı Yönlendirilen öğrenci sayısı, başarı oranı.
<u>Faaliyet 3.2.4</u> Şiddete eğilimi olan ve/veya risk altındaki öğrencilerin durumları Şube Öğretmenler Kurulunda ve/veya Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Okul Yürütme Komisyonunda görüşülecek ve bireysel önlemler alınacaktır.	MEM Okullar		Sürekli	Durumu görüşülen öğrenci sayısı, olumlu sonuçlanan vaka sayısı/oranı...
<u>Faaliyet 3.2.5</u> Okullarda ev/aile ziyareti ekipleri kurularak ve /veya var olanlar işletilerek, şiddete eğilimi olan ve/veya risk altındaki öğrencilerle ilgili olarak, rehber öğretmenler, öğretmenler ve okul idarecileri tarafından, ev ziyaretleri yapılacaktır.	MEM Okullar RAM	Muhtarlıklar Yerel Yön. Din görevlileri Yerel Yön Emniyet M.	Sürekli	Ev/aile ziyareti ekipleri Dönemde yapılan ziyaret sayısı, sayıda değişim, olumlu sonuçlanan ziyaret sayısı.
<u>Faaliyet 3.2.6</u> Ev/aile ziyaretlerini yapacak öğretmen ve personelin güvenliklerinin sağlanması için muhtar, yerel yönetici, kanaat önderi gibi kişilerden destek almaları sağlanacaktır.	MEM Okullar RAM	Muhtarlıklar Yerel Yön. Din görevlileri Yerel Yön Emniyet M.		Destek alınan yerel yönetici, kanaat önderi, Yerel birimlerle ortak gerçekleştirilen ev ziyareti sayısı

<u>Faaliyet 3.2.7</u> Ev/aile ziyaretlerinin daha etkili olması için MEB personelinin ASPİM personeli, aile hekimi, muhtar, din görevlisi vb. kamu personeliyle beraber ortak ev/aile ziyaretleri yapması sağlanacaktır.				Çok paydaşlı ev/aile ziyareti ekipleri Çok paydaşlı ev/aile ziyareti sayısı
Hedef 3.3 Öğrencilerin çalışma ortamlarında maruz kalabileceği şiddetin önlenmesi ve öğrencinin korunmasına yönelik denetim ve destek mekanizmalarının geliştirilmesi				
<u>Faaliyet 3.3.1</u> Mesleki Teknik Eğitim Kurumlarında eğitim görürken staj yapan öğrencilere çalışma ortamının özellikleri ve öğrencinin sorumluluklarına ilişkin etkin ve kapsamlı bilgilendirme yapılacaktır.	MTEGM ÖRGM MEM Okullar			Staj yapan öğrencilere yönelik bilgilendirme faaliyetleri ve seminerler
<u>Faaliyet 3.3.2</u> Mesleki Teknik Eğitim Kurumları öğrencilerin staj gördükleri kuruluşlar sorumlu yönetici ve öğretmenler tarafından denetlenecektir.	MTEGM ÖRGM MEM Okullar			Kuruluşlara sorumlu öğretmen ve yöneticiler tarafından yapılan ziyaret ve kurum sorumluları ile toplantılar
<u>Faaliyet 3.3.3</u> Mesleki Teknik Eğitim Kurumları öğrencilerinin staj gördükleri kurumların işverenleri ve yöneticilerine yönelik eğitim paketi geliştirilecektir.	MTEGM ÖRGM MEM Okullar		13-24	İşverenlere yönelik eğitim paketi
<u>Faaliyet 3.3.4</u> Meslek Eğitim Merkezlerinde çıraklık ve kalfalık eğitimi alan öğrencilerin maruz kalabileceği riskler tespit edilerek, bu kurumlarda düzenli olarak uygulanacak önleme çalışmaları yapılacaktır.	ÖRGM MEM Okullar RAM			Çıraklık ve kalfalık eğitimi gören öğrencilere destek ve bilgilendirme çalışmaları

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 3.3.5</u> Eğitim çağındayken ve/veya eğitime devam ederken sokakta yaşayan, mevsimlik tarım işçiliği yapan, çalıştırılan çocukların okula kazandırılması için tespit ve yönlendirme çalışmalarına destek verilecektir.	MEB MEM Okullar	Yerel Yön Valilikler İşverenler		Okula kazandırılan öğrenci sayısı
<u>Faaliyet 3.3.6</u> Sokakta çalışan ya da çalışma riski altındaki çocuklar ve ailelerine sokağın riskleri ve ailelerin yasal yükümlülüklerine ilişkin bilgilendirme ve okula kazandırma çalışmaları yapılacaktır. Yerel paydaşlarla işbirliğinde ailenin güçlendirilmesi ve çocuğun sokakta çalışmak yerine kurs ve destek etkinliklere yönlendirilmesi ve örgün eğitime devamının sağlanması için tedbirler alınacaktır.	MEM Okullar RAM	Yerel Yön Valilikler İşverenler ASPİM		Okula kazandırılan öğrenci sayısı
Hedef 3.4 Yatılı eğitim kurumlarında kalan öğrencilerin şiddete karşı güçlendirilmesi ve desteklenmesi			1-48	Çocukların kaldığı yatılı kurumlardaki koşullar
<u>Faaliyet 3.4.1</u> Yatılı eğitim kurumlarında kalan öğrencilere ortak yaşam ve hijyen kuralları, mahremiyete özen gösterme, kişisel sınırlar, bakasının eşyalarını izinsiz kullanmama, diğerlerinin haklarına saygı gösterme gibi olası çatışma/şiddet durumlarına ilişkin eğitim ve bilgilendirme yapılacaktır.	MEM Okullar RAM			Hedef öğrenci kitlesine yönelik eğitim ve bilgilendirme, yazılı ve görsel materyaller
<u>Faaliyet 3.4.2</u> Yatılı eğitim kurumlarında kalan öğrencilere verilen psiko-sosyal destek uygulamaları güçlendirilecek ve yaygınlaştırılacaktır.	MEM Okullar RAM			Hedef öğrenci kitlesine yönelik destek, rehberlik ve bilinçlendirme, güçlendirme uygulamaları

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 3.4.3</u> Yatılı eğitim kurumlarında kalan engelli öğrencilerin ve/veya gelişimsel farklılıklar gösteren öğrencilere psiko-sosyal destek ve eğitim hizmetleri sağlanacaktır.	MEM Okullar RAM			Hedef öğrenci kitlesine yönelik destek, rehberlik ve bilinçlendirme, güçlendirme uygulamaları
Hedef 3.5 Öğrencilerin kendilerini siber-şiddetten koruyabilmek, güvenli internet kullanmak ve gerektiğinde okuldan destek talep etmeye ilişkin bilgi, beceri ve farkındalıklarının artırılması.				
<u>Faaliyet 3.5.1</u> Öğrencilere güvenli internet kullanım yöntemlerine ilişkin bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	MEM Okullar RAM		Sürekli	Bilgilendirici Materyaller, Afiş, Poster, Broşür, Öğrencilerin kullandığı İnternet Sitelerinde, "bilgilendirici spotlar"
<u>Faaliyet 3.5.2</u> Siber şiddet durumunda öğrencilerin ve ailelerin destek alabilecekleri (okul yönetimi, sınıf öğretmeni, rehber öğretmen, kolluk güçleri gibi) birimler olduğu ve öğrencilerin siber şiddete maruz kaldıklarında bu birimlere başvurmaları ve destek istemeleri konusunda öğrencilere bilgilendirme yapılacaktır.	MEM Okullar RAM		Sürekli	Bilgilendirici Materyaller, Afiş, Poster, Broşür, Öğrencilerin kullandığı İnternet Sitelerinde, "bilgilendirici spotlar"
<u>Faaliyet 3.5.3</u> Medyadaki şiddet unsurlarının ayr edilebilmesi için, Öğrencilere dijital vatandaşlık ve medya okur-yazarlığı becerilerinin etkin olarak kazandırılması için eğitimler verilecektir.	MEM Okullar RAM		Sürekli	Okullarda yapılan medya okuryazarlığı ve dijital vatandaşlık bilinçlendirme çalışmaları, seminerleri.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Hedef 3.6 Öğrencilerin Bağımlılığında Konusunda Bilinçlendirilmesi ve Güçlendirilmesi	Madde Korunma			
<u>Faaliyet 3.6.1</u> Madde kullandığı tespit edilen öğrencilere bağımlılıkla mücadele ve yaşam becerileri geliştirilmesi süreçlerinde okullarda destek ve rehberlik hizmetleri verilecektir	MEM Okullar. RAM	ASPİM Sağlık B.		Destek verilen öğrenci sayısı
<u>Faaliyet 3.6.2</u> Madde kullandığı tespit edilen öğrenci ve ailelerinin tedavi ve destek hizmeti veren kuruluşlara çok hızlı biçimde yönlendirilmesi sağlanacaktır.	MEM Okullar RAM	ASPİM Sağlık kurumları		Yönlendirilen aile sayısı
<u>Faaliyet 3.6.3</u> MEB ve Yeşilay Cemiyeti arasında imzalanan protokolüyle başlatılan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı çalışmaları kapsamında okullarda eğitimlere devam edilecektir.	MEM Okullar RAM	Yeşilay		Düzenlenen eğitim sayısı ve eğitim alan öğrenci sayısı
Hedef 3.7 ASP'B'na bağlı kurumlarda kalan öğrencilerin okul ortamlarında güçlendirilmesi ve desteklenmesi				
<u>Faaliyet 3.7.1</u> Öğretmenler, kurumlarda kalan öğrenciler ve diğer öğrenciler arasındaki bağların kuvvetlenmesi sağlanacaktır.	MEM Okullar	ASPİM		Okul etkinliklerine dahil edilen ASPB kurum öğrencisi sayısı

<u>Faaliyet 3.7.2</u> Okul ve bakım kurumu arasında ilişki ve işbirliği geliştirilecektir. (Öğretmenlerin ve okul müdürlerinin ASPB kurumlarını ziyaret etmesi, kurum çalışanları, öğretmenler ve yöneticilerin yıllık değerlendirme ve işbirliği toplantısı yapması vb.)	MEM Okullar	ASPİM		MEB personeli tarafından yapılan kurum ziyareti,
<u>Faaliyet 3.7.3</u> Okul-Aile Birliği toplantılarında ve ailelilerle olan görüşmeler sırasında, ASPB kurumlarında kalan öğrencilerin okulda karşılaştıkları sorun ve önyargılara ilişkin ailelere yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır.	MEM Okullar			Okul Aile Birliği Toplantıları
Hedef 3.8 Devamsızlık Temelli Şiddetin Önlenmesi ve Devamsızlıkla Mücadele Edilmesi				
<u>Faaliyet 3.8.1</u> Okulda zorbalık ve şiddete maruz kalma kaynaklı devamsızlık durumları tespit edilecek, söz konusu şiddet/zorbalık durumu önlenerek öğrenciler güçlendirilecek ve bu nedenle okula devamsızlık yapan öğrenciler okula kazandırılacaktır.	MEM Okullar RAM			Okula kazandırılan öğrenci sayısı
<u>Faaliyet 3.8.3</u> Devamsızlık yapan öğrencilerin aileleri hızla bilgilendirilecek, ailelerin devamsızlığın önlenmesindeki sorumluluklarını yerine getirmesi sağlanacaktır. Bu amaçla telefon görüşmeleri, okulda aileyle görüşme, ya da ev ziyaretleri gerçekleştirilecektir.	MEM Okullar RAM			Okula kazandırılan öğrenci sayısı

Hedef 3.9 Engelli öğrencilerin güçlendirilmesi ve şiddete karşı desteklenmesi				
Faaliyet 3.9.1 Engellilik durumu, iletişim becerilerindeki kısıtlılık vb. bireysel özelliklerinden dolayı şiddete maruz kalma ya da şiddet olaylarında sürüklenme riski yüksek olan öğrencilere yönelik koruyucu/önleyici destek çalışmaları yapılacaktır.	MEM Okullar RAM			Destek çalışması sayısı
Faaliyet 3.9.2 Engelli öğrenciler okul ve sınıf içi etkinliklere ve okul gezilerine dahil edilmeleri sağlanacaktır.	MEM Okullar			Etkinlikle katılan engelli öğrenci sayısı
Faaliyet 3.9.3 Engellikle ilgili sosyal sorumluluk projelerine tüm öğrencilerin katılımı teşvik edilecektir.	MEM Okullar RAM			Engellikle ilgili yapılan sosyal sorumluluk projesi sayısı
Faaliyet 3.9.4 Okul yıllık rehberlik çalışma planlarına engelli bireylerin toplumsal kabulüne ilişkin çalışmalar eklenecektir.	MEM Okullar			Planlanan ve uygulanan çalışma sayısı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Stratejik Amaç 4:

Öğretmenlerin ve Kurum Yöneticilerinin Şiddetle Mücadele Kapasitelerinin Geliştirilmesi ve Güçlendirilmeleri

Stratejiler

- Öğretmen ve yöneticilere merkezi ve yerel düzeyde çok yönlü eğitim, materyal ve süper vizyon desteği sağlanması.
- Öğretmen ve yöneticilerin eğitim ortamlarında şiddete ilişkin bilgi ve becerilerini arttırmaya yönelik çalışmalar yapılması
- Öğretmenlere Yönelik Eğitim ve Bilgilendirme Hizmetlerinin Planlanması ve Uygulanmasında MEB ile İlgili Kamu Kurumları ve Sivil Toplum Kuruluşları Arasında İşbirliği Yapılması, Çok Paydaşlı Ortak Süreçler Geliştirilmesi
- Şiddetle mücadelede beceri ve başarının öğretmen ve yöneticilerin performans değerlendirmesinde bir bileşen olması

Çıktılar

- Şiddeti eğitim ve disiplin aracı olarak kullanmayan öğretmen ve yöneticiler
- Eğitim ortamlarında ve dersliklerde öğrencileri üzerinde etkin ve pedagojik olarak güçlü denetim ve gözetim sağlayan öğretmen ve yöneticiler
- Şiddeti ilişkin farkındalıkları artmış ve risk altındaki öğrencileri fark edebilme yeteneği güçlendirilmiş öğretmen ve yöneticiler
- Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında etkili iletişim ağı
- Öğretmen ve yöneticiler için şiddetin azaltılmasına yönelik olarak belirlenmiş performans kriterleri

Faaliyet	Sorumlu Kurum	İşbirliği Kurumu	Süre	Gösterge/Çıktı
Hedef 4.1 Öğretmen ve yöneticilerin eğitim ortamlarında şiddete ve şiddetle mücadeleyle ilişkin bilgi ve becerilerinin artırılması				Bilgi ve beceri düzeyi artmış öğretmen ve yönetici sayısı
<u>Faaliyet 4.1.1</u> Öğretmen, rehber öğretmen, yöneticiler ve eğitim-dışı personel şiddet ve istismar olaylarında yetki ve yasal sorumlulukları, çocuk hakları ve ilgili mevzuat konusunda detaylı olarak bilgilendirilecektir.	ÖERHGM MEM Okullar RAM	Savcılık Emniyet M. ASPİM Sağlık B.	Sürekli	Katılım listeleri Toplantı sayısı
<u>Faaliyet 4.1.2</u> İl/İlçe müdürlüklerinin, okul yönetimlerinin, rehberlik öğretmenlerinin, öğretmenlerin ve eğitim-öğretim dışı personelin çocuğa yönelik şiddetin önlenmesine yönelik sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin bir el kitapçığı oluşturulacak ve dağıtılacaktır.	ÖERHGM MEM Okullar		12-24	El Kitapçığı- Kılavuz
Faaliyet 4.1.3 İl Koordinasyon Kurullarının yapısı, işlevleri ve görevlerine ilişkin İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde görevli öğretmenler, rehber öğretmenler ve yöneticilere bilgilendirme yapılacaktır.	MEM Okullar	ASPİM		
Faaliyet 4.1.4 Mevcut öğretmen ve yöneticilere, etkin okul ve sınıf yönetimi, sorun çözme, çatışma yönetimi, arabuluculuk, öfke denetimi, olumlu disiplin yöntemleri konularında bilgi ve becerilerini artırılacak eğitimler sağlanacaktır.	ÖERHGM MEM Okullar			Hizmetiçi eğitim seminerleri, eğitim materyalleri, Hizmet içi eğitime katılan kişi sayısı

<p>Faaliyet 4.1.5 Sınıf rehber Öğretmenlerinin riskleri erken dönemde fark edebilme kapasitelerini artırmak ve formasyon kazandırmak için programlar geliştirilecek ve uygulanacaktır.</p> <p><i>Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi</i> kapsamında geliştirilmiş olan, öğretmen ve okul idarecilerine yönelik, 5-gün süreli “Erken Uyarı Uygulamaları” eğitimi ulusal ölçekte uygulamaya konulacak ve yaygınlaştırılacaktır.</p>	ÖERHGM MEM Okullar			Erken Uyarı Uygulamaları Yazılı/Görsel Eğitim Materyalleri Erken Uyarı Uygulamaları Eğitimleri
<p><u>Faaliyet 4.1.6</u> Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında mevcut uzman personelin niteliği hizmet içi eğitimle artırılacaktır.</p>	ÖERHGM MEM Okullar			Seminer sayısı, katılımcı sayısı, bunlarda yıllık değişim
<p><u>Faaliyet 4.1.7</u> <i>Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi</i> kapsamında hazırlanan, rehber öğretmenlerin şiddet konusunda bilgilerini artırmaya yönelik, “Rehber Öğretmen El Kitabı” ulusal ölçekte dağıtılacak, rehber öğretmen, öğretmen ve okul idarecilerine ulaştırılacaktır.</p>				“Rehber Öğretmen El Kitabı”
<p><u>Faaliyet 4.1.8</u> Okullarda Rehberlik servislerinin ve rehber öğretmenlerin nitelikli hizmet verebileceği uygun mekan ve altyapı sağlanacaktır.</p>	ÖERHGM MEM Okullar			
<p><u>Faaliyet 4.1.9</u> Mevcut sınıf öğretmenliği eğitim programlarına risk tarama envanterleri ve çocuk koruma sisteminin işleyişi hakkında konular eklenmesi için, üniversitelerin eğitim fakültelerine ve formasyon programlarına risk tarama, erken uyarı sistemleri ve çocuk koruma mekanizmasının işleyişi hakkında konular eklenmesi için girişimlerde bulunulacaktır.</p>	ÖERHGM			

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Hedef 4.2 Öğretmen ve yöneticilerin engelli öğrencilerin eğitim ortamlarında maruz kalabileceği şiddet ve istismar riskleri, toplumsal önyargılar ve ayrımcılığa ilişkin farkındalık, duyarlılık ve mesleki becerilerinin geliştirilmesi.				Meslek içi eğitimler
Faaliyet 4.2.1 Engellilere hizmet veren kurumların okullarla işbirliği geliştirerek, öğretmen ve yöneticilere engellik olgusu, engelli çocukların özellikleri, ihtiyaçları yetenekleri konusunda bilgilenmeleri sağlanacaktır (ziyaret sayısı, ortak toplantı ziyaret vb.)	MEM Okullar RAM	ASPİM Sağlık B.		
Faaliyet 4.2.2 Öğretmenlerin sınıf yönetimi, iletişim ve ikna becerilerinin artırılması ve davranış problemleriyle baş etme konularında hizmet-içi eğitim verilecektir.	MEM Okullar RAM	Üniversiteler		
Faaliyet 4.2.3 Öğretmenlerin akademik gelişim olanaklarına erişimi desteklenecek. Şiddete ilişkin tezler hazırlanması, üniversiteyle ortak araştırma yapılması, Kalkınma Ajansları, STK'lar ve AB tarafından desteklenebilecek projelerin İL/İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, Okullar ve RAM'lar tarafından geliştirilmesi teşvik edilecektir.	MEM Okullar RAM			
Hedef 4.3 Öğretmen ve yöneticilerin şiddetin izlenmesi ve önlenmesine ilişkin becerilerinin rehberlik ve denetim değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi	ÖERHGM Rehberlik ve Den. Bşk.			Göstergeler Taramalara bağlı performans kriterleri

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 4.3.1</u> Öğretmen ve yöneticilerin çocuğa yönelik şiddetin izlenmesi ve önlenmesi konusundaki yetkinliklerine ilişkin değerlendirme kriterleri belirlenmesi için çalışma ve girişimlerde bulunulacaktır	ÖERHGM Rehberlik ve Den. Bşk.			
<u>Faaliyet 4.3.2</u> Belirlenen ölçütler denetim ve rehberlik değerlendirme formlarına eklenmesi için girişimlerde bulunulacaktır	ÖERHGM Rehberlik ve Den. Bşk.			
<u>Faaliyet 4.3.3</u> Maarif müfettişleri yeni eklenen performans kriterlerine ilişkin hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır.	ÖERHGM Rehberlik ve Den. Bşk.			
Hedef 4.4 Şiddetle Mücadelede Başarılı Personelin Ödüllendirilmesi				
<u>Faaliyet 4.4.1</u> Şiddetle mücadelede konusunda çalışmalarda bulunan (proje yapan, yayın yapan, seminer veren) eğitim personeli ödüllendirilecektir.	ÖERHGM Rehberlik ve Den. Bşk. İnsan Kay GM			
<u>Faaliyet 4.4.2</u> Şiddetle mücadelede iyi örnek teşkil eden ve yaygınlaştırılmaya değer görülen yerel uygulama ve çalışmaların bilinmesi ve yaygınlaştırılması için tanıtım ve destek faaliyetleri yürütülecektir.				
Hedef 4.5 Öğretmenlerin ve okul idarecilerinin, hakkında tedbir kararı verilmiş öğrencilerle çalışma becerilerinin geliştirilmesi				

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<p><u>Faaliyet 4.5.1</u></p> <p>Adli makamlarca haklarında eğitim ve danışmanlık tedbiri verilen çocuklarla çalışan, rehber öğretmen ve RAM çalışanlarının mesleki bilgi ve becerileri, bu öğrencilerin özel durumları ve gereksinimleri çerçevesinde hizmet içi eğitimlerle geliştirilecektir.</p> <p><i>Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi</i> kapsamında geliştirilen, öğretmenlerin ve okul idarecilerinin, tedbir kararı verilmiş öğrencilerle çalışma becerilerinin geliştirilmesine yönelik olan eğitim programları ulusal ölçekte yaygınlaştıracaktır.</p>	<p>ÖERHGM MEM RAM</p>	<p>ASPİM</p>	<p>Hizmet içi eğitim ve seminerler.</p> <p>Danışmanlık Tedbiri Kararları Eğitimi Yazılı ve Görsel Malzemeleri</p> <p>Tedbir Kararları Uygulayıcı El Kitabı, Katılımcı El Kitabı</p>
<p><u>Faaliyet 4.5.2</u></p> <p>Adli makamlarca haklarında eğitim ve danışmanlık tedbiri verilen çocuklarla çalışan rehber öğretmen ve RAM çalışanları, değerlendirme, izleme, yönlendirme ve raporlama mekanizmaları konularında hizmet içi eğitimlerle bilgilendirilecektir.</p>	<p>ÖERHGM MEM RAM</p>	<p>ASPİM Savcılık Barolar Emniyet M.</p>	
<p><u>Faaliyet 4.5.3</u></p> <p>Adli makamlarca haklarında eğitim ve danışmanlık tedbiri verilen çocuklarla çalışan rehber öğretmen ve RAM çalışanlarının güvenliğinin sağlanmasına yönelik kolluk güçleriyle, ulaşmalarının sağlanmasına ve ek ücret almalarının sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p>	<p>ÖERHGM MEM RAM</p>	<p>Emniyet Md.</p>	

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Stratejik Amaç 5:

Ailelerin Şiddete İlişkin Farkındalık ve Bilgi Düzeylerinin Artırılması

Stratejiler

- Şiddetin Önlenmesinde Ailelerle Yakın İşbirliği Sağlanması
- Ailelere Yönelik Eğitim ve Rehberlik Hizmetlerinin Sürekli Hale Getirilmesi ve Etkin Olarak Yürütülmesi
- Bilgilendirme kampanyalarında ve aile rehberlik/danışmanlık hizmetlerinde şiddeti destekleyen, normalleştiren veya tolerans gösteren kültürel öğelerle mücadeleyle önem verilmesi.
- Aile Eğitimleri, Ev/Aile Ziyaretleri ve Ailelere Yönelik Diğer Destek/Bilgilendirme Hizmetlerinin Planlanması ve Uygulanmasında MEB ile İlgili Kamu Kurumları ve Sivil Toplum Kuruluşları Arasında İşbirliği Yapılması
- Şiddetin Önlenmesinde Ailelerin Sosyo-Ekonomik Olarak Güçlendirilmesi

Çıktılar

- Çocuk Yetiştirmede Şiddeti Bir Disiplin Aracı Olarak Kullanmayan Aileler
- Çocuk Yetiştirmede Şiddetin Kullanımına Tolerans Göstermeyen Aileler
- Sosyo-Ekonomik Olarak Güçlendirilmiş Aileler
- Çocuklarının Özel Durumları ve Gereksinimleri Konusunda Bilgi/Farkındalık Düzeyleri Artırılmış Engelli Öğrenci Aileleri

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

Faaliyet	Sorumlu Kurum	İşbirliği Kurumu	Süre	Gösterge/Çıktı
Hedef 5.1 Ailelerin çocuğa yönelik şiddet olgusu ve sonuçları konusunda bilgi, farkındalık ve duyarlılık düzeyinin artırılması.				
<u>Faaliyet 5.1.1</u> Aileler ve çocuklar arasında şiddetten arındırılmış değerlerin yaygınlaştırılması için kampanyalar düzenlenerek, yazılı/görsel materyalleri (bilgilendirme kılavuzları, afiş, broşür vb.) eğitim ortamlarında yaygınlaştırılacak, ailelerle paylaşılacak. Okul, ilçe/il milli eğitim müdürlüklerinin sayfalarında paylaşılacaktır.	MEM Okullar RAM	ASPİM Sağlık B. Yerel Y.		Yazılı/görsel materyaller. Bilgilendirme kampanya faaliyetleri
<u>Faaliyet 5.1.2</u> Anne baba eğitim programlarında aile ziyaretlerinde, veli toplantılarında, aileler şiddet olgusu ve türleri, şiddet içeren davranışların yasal sonuçları konusunda bilgilendirilecektir. Aileler ve toplum şiddet uygulayan veya şiddet uyguladığını bildirmeyen kişilerin karşılaşılabilecekleri idari, disiplin ve yasal düzenlemeler konusunda bilgilendirilecektir.	MEM Okullar RAM	ASPİM Sağlık B. Yerel Y.		Eğitim ve bilgilendirme toplantıları, seminerler,

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 5.1.3</u> Ailelerle yapılan çalışmalara babaların katılımı sağlanacaktır.	MEM Okullar OAB	ASPİM Sağlık B. Yerel Y.		Çalışmalara katılan baba sayısı.
<u>Faaliyet 5.1.4</u> Çocuklara ve ailelere hizmet veren kamu kurumları ve STK-ların okullarla işbirliği geliştirerek ailelerde şiddete ilişkin tutum değişikliği oluşturulması için ortak çalışmalar yapılması sağlanacaktır.	MEM Okullar OAB RAM	ASPİM Sağlık B. Yerel Y.		Kamu kurumları ve STK'lar arasında işbirliği, ortak çalışma ve eğitim
<u>Faaliyet 5.1.5</u> Yerel radyo ve TV kanallarında ve yerel basında şiddet olaylarının ve zararlı alışkanlıkların önlenmesi ile ilgili bilgilendirmeye yönelik programlar/içerik hazırlanması için girişimlerde bulunulacaktır.	MEM Okullar RAM	Yerel Medya Yerel Y.		Şiddetle mücadele ve farkındalık yaratmaya yönelik yazılı/görsel içerik, haber, program.
<u>Faaliyet 5.1.6</u> Çocuğa yönelik şiddetin önlenmesinde aile ve bireylerin sorumluluk ve haklarını belirten, çocuk koruma mekanizmalarını tanıtan bilgilendirme kılavuzları, broşür, afiş, kamu spotları hazırlanacaktır.	ÖERHGM MEM RAM			Kamu Spotları Bilgi Kılavuz ve Kitapçıkları Afişler
<u>Faaliyet 5.1.7</u> 0-18 Yaş Aile Eğitimleri Yaygınlaştırılacaktır. Öğrenci ailelerinin anne baba eğitimine katılımı okullar tarafından teşvik edilecektir.	Hayat Boyu Ö. GM. MEM Okullar RAM	ASPİM		Aile eğitimleri Aile eğitimlerine katılan aile sayısı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 5.1.8</u> <i>Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi</i> kapsamında geliştirilen eğitim programı, 0-18 Yaş Aile Eğitimi 13 No'lu oturumu olarak 0-18 Yaş Aile Eğitimi Programına dahil edilecektir.	Hayat Boyu Ö. GM.		12	
<u>Faaliyet 5.1.9</u> <i>Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi</i> kapsamında geliştirilen 0-18 Yaş Aile Eğitimi 13. Oturum Ek Belgesi olan "Aile Eğitim El Kitabı" ulusal ölçekte yaygınlaştırılacaktır.	Hayat Boyu Ö. GM.			Aile Eğitimi El Kitabı
Hedef 5.2 Sosyal yardıma ihtiyacı olan öğrenciler ve ailelere gerekli bilgilendirmenin yapılması ve ailelerin ilgili kurumlara yönlendirilmesi				
<u>Faaliyet 5.2.1</u> Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) programından yararlanan ailelerin aile eğitimlerine ihtiyaçları değerlendirilecektir. İhtiyaç görülen ailelere 0-18 aile eğitimleri verilecektir.	MEM Okullar	ASPİM Yerel Y.		Aile eğitimleri
<u>Faaliyet 5.2.2</u> İşsizlik sorunu olan ailelere iş bulma ve mesleki beceri kazandırma hizmeti veren kurumlar hakkında bilgi ve yönlendirme desteği sağlanacaktır.	MEM Okullar	ASPİM Yerel Y.		Yönlendirme yapılan aile sayısı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 5.2.3</u> Ekonomik nedenlerden dolayı okula devam edemeyen öğrencilere, imkanlar dahilinde, Okul Aile Birliğı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, gönüllü yardım kuruluşları ya da il/İlçe Milli Eğitim /Okul Aile Birliğı bütçesinden gerekli yardımların yapılması konusunda çalışma ve yönlendirme yapılacaktır.	MEM Okullar OAB	STK Sosyal Yard. ASPİM		Destek sağlanabilen aile sayısı
Hedef 5.3 Engelli öğrencilerin ailelerinin bilgilendirilmesi ve güçlendirilmesi				
<u>Faaliyet 5.3.1</u> Engelli öğrencilerin ailelerine engellilik olgusu, engelliliğın kabulü, engelli çocukların ihtiyaçları ve eğitim olanakları konusunda farkındalık ve tutum değıştirme çalışmaları yapılacaktır.	MEM Okullar RAM			Engelli öğrenci ailelerine yönelik yapılan eğitim seminerleri ve toplantıları
<u>Faaliyet 5.3.2</u> Engelli öğrencilerin ailelerine çocuklarının eğitim ortamlarında ve çevresinde maruz kalabileceğı şiddet ve istismar risklerini tanıma, çocukları şiddetten koruma ve bildirim yükümlülükleri konusunda eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.	MEM Okullar RAM		12-16	Engelli öğrenci ailelerine yönelik yapılan eğitim seminerleri ve toplantıları

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi
Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

<u>Faaliyet 5.3.3</u> 0-18 Aile Eğitim Programının revize edilmesi süreçlerinde engelli çocuğu olan ailelerin ihtiyaçları ve söz konusu ailelerde geliştirilmesi gereken bilgi ve beceriler de dikkate alınacaktır.	HBÖGM MEM Okullar RAM		24	Engelli öğrencilerin ailelerin ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulmuş programlar
<u>Faaliyet 5.3.4</u> Özel Rehabilitasyon Merkezlerinde destek eğitim alan zorunlu eğitim çağı dışında engelli öğrencilerin ailelerine yönelik eğitim faaliyetleri verilmesi sağlanacaktır.	ÖERHGM MEM Okullar RAM	ÖÖGM		Eğitim faaliyetleri ve seminerleri

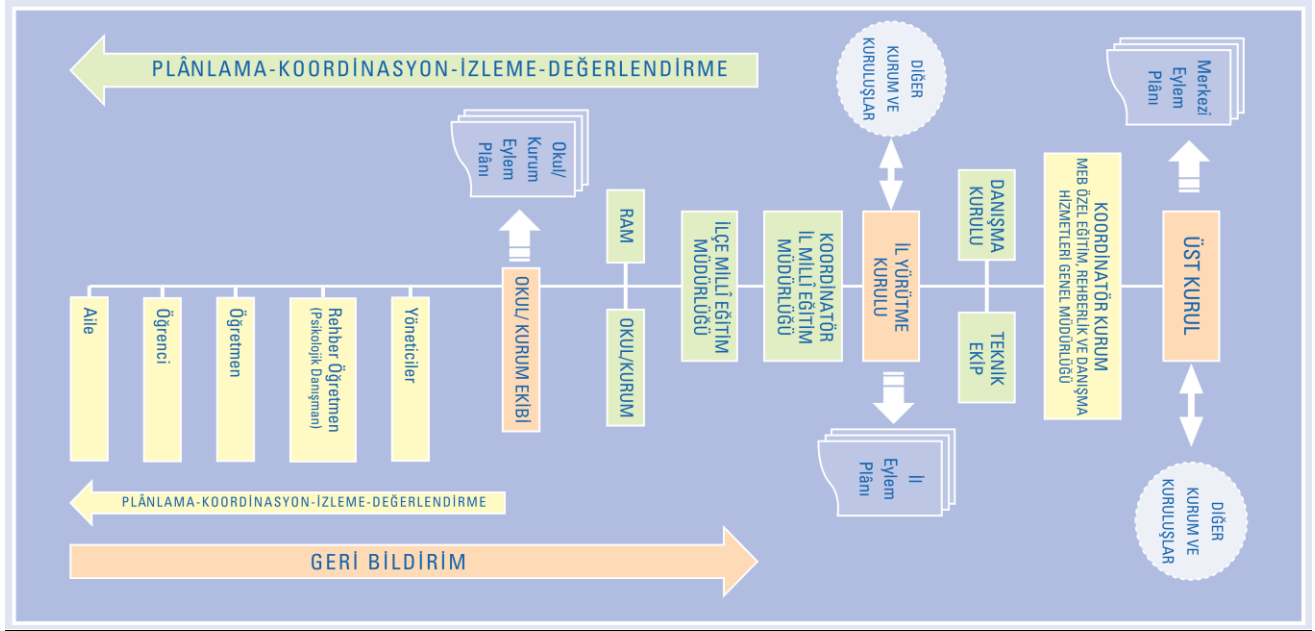
This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Projesi Technical Assistance for Fight against Violence towards Children

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

İŞLEYİŞ VE SORUMLULUKLAR

GENEL İŞLEYİŞ

2006-2011+ Strateji ve Eylem Planı ile başlatılmış olan ve 2006/26 ve 2009/09 sayılı MEB genelgesi çerçevesinde yürütülen işleyiş genel çerçevesi devam etmektedir. Bununla beraber yeni eylem planının hedefleri, stratejileri ve faaliyetleri ekseninde işleyiş ve birimlerin sorumluluklarına eklenen ve dikkat edilmesi gereken kısımlar da bulunmaktadır. Yerel ölçekte MEB birimleri ve diğer paydaşlar (ASPİM, Savcılık, Emniyet Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı kurumları, Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri, yerel yönetimler) arasında hızlı hızlı iletişim, eşgüdüm ve işbirliği konularında daha etkin olunması için önlemler alınacaktır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

İL YÜRÜTME KURULU'NUN SORUMLULUKLARI

“Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı İl Yürütme Kurulu tarafından işletilir. Komisyon; Vali Yardımcısı başkanlığında, İl milli Eğitim Müdürü, İl Sağlık Müdürü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı veya Şube Müdürü, Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürü, Sivil Toplum Kuruluşları, Eğitim İş Kolu Sendikaları, Üniversite ve Yerel Medya temsilcilerinden oluşur. Bu komisyon il eylem planını hazırlar, yürütülmesi için kararlar alır, yürütülmesini izler ve değerlendirir. Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı İlçe Yürütme Komisyonu” ise şöyledir: Komisyon; Erciş Kaymakamı başkanlığında, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İlçe Sağlık Müdürü, Aile ve Sosyal Politikalar İlçe Müdürü, Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetlerinden Sorumlu Müdür Yardımcısı veya Şube Müdürü, Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürü, Sivil Toplum Kuruluşları, Eğitim İş Kolu Sendikaları, Üniversite ve Yerel Medya temsilcilerinden oluşur. İl Yürütme Kurulu'nun temel sorumlulukları şunlardır:

- 1- İl Eylem Planının hazırlanması.
- 2- Kurumlar arasında eşgüdümün ve işbirliğinin sağlanması.
- 3- Kurul üyeleri, görevli olduğu kurumu ilgilendiren çalışmalarını kurumun içerisinde organize ederek, Koordinasyonun sağlanması.
- 4- Yılda en az üç defa toplantı yapılması (Eylül-Ocak - Haziran).
- 5- Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların izlenmesi ve değerlendirilmesi.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN SORUMLULUKLARI

- 1-İl Eylem Planının geniş katılımlı bir komisyon tarafından hazırlanması.
- 2-İl Eylem Planının Eylül ayı içerisinde hazırlanıp, İl Yürütme Kuruluna sunulması.
- 3-İlçelerde Eylem Planının yürütülmesinin sağlanması için İlçe Yürütme Kurulları kurulması
- 4-İl Eylem Planının ile ilgili bilgilendirme /görevlendirme / denetim işlemlerinin planlanarak uygulanması.
- 5-Okul irtibat görevlilerin belirlenmesi, bu bilgilerin İl/İlçe Emniyet Müdürlükleri ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşım ve koordinasyonun sağlanması.
- 6- İlin eğitim (Öğrenci / Öğretmen / yönetici / veli) ihtiyaç konularının belirlenmesi, planlanması. (İl MEM ve İl/İlçe Emniyet Müdürlüğü Eşgüdümü)
- 7-Yapılan çalışmalarla ilgili değerlendirme sonuçlarının raporlaştırılarak İl Yürütme Kuruluna sunulması.
- 9-Okul rehberlik servisleri ile RAM'ların donanım personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi.
- 10-Okul disiplin kurulu kararlarının veri olarak aylık toplanması, okul/eğitim bölgesi bazında değerlendirilmesi.(İl MEM Özel Eğitim ve Rehberlik Bölümü)
- 11-Adli vakaların aynı gün İl ve ilçe M.E. Müdürlüğüne telefon ve e-mail olarak bildirilmesi.
- 12-Zorunlu eğitim çağı dışına çıkan çocuklar için yaygın eğitimde meslek edindirme kurslarının açılmasının sağlanması.(Halk Eğitim Merkezleri)
- 13-Çocuk mahkemelerince eğitim veya danışmanlık tedbiri kararı alınan, şiddet ve cinsel tacize uğrayan veya bu fiillerde bulunan koruma altına alınan öğrencilere ait çalışmaların, çocukların deşifre olmasını önlemeye yönelik etik ve gizlilik ilkeleri doğrultusunda, RAM ile koordineli yapılması.
- 14-İç İşleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan “ Okullarda Güvenli Ortamın Sağlamasına Yönelik Koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin Arttırılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü” kapsamında yapılan çalışmaların okullara duyurulması, değerlendirilmesi.
- 14-Protokol kapsamında İl Yürütme Kurulu kararlarından İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilgili olanların İlçe Milli Eğitim müdürlüklerine duyurulması.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

15- İzleme ve değerlendirme formlarını hazırlama / örnek modeller / sistem oluşturulması örneklerinin İlçe MEM' e gönderilmesi.

16- Öğretmenlere yönelik uygulanan ya da uygulanabilecek her türlü şiddetin azaltılması ve engellenmesine yönelik çalışmalar yapılması.

17- İlçe ve İl Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından Şiddetle Mücadele Yıl Sonu Raporu hazırlanması.

18- Okul, ilçe ve il düzeyinde Şiddetle Mücadele Yıl Sonu Raporu hazırlanacaktır. Bu raporlar;

1) Şiddetle Mücadele Eylem Planı çerçevesinde okul, ilçe ve il düzeyinde yıl boyunca yapılmış olan çalışmaları

2) İlçe ve İlde yıl içinde yaşanmış şiddet olaylarının sayısı ve türlerini, içerecektir.

19- Okul, ilçe ve il düzeyinde hazırlanan Şiddetle Mücadele Yıl Sonu Raporlarında ayrı bir başlık olarak "eğitim ortamlarında şiddetle mücadeleye yönelik öneriler, kurumsal ihtiyaçlar ve gelişme alanları"nın belirtilmesi teşvik edilecektir.

20- İl Koordinasyon Kurulu'nda görevli İl Milli Eğitim personeli okulları ve RAM'ları İl Koordinasyon Kurulu kararları, güncel gelişmeler, temel kararlar, kurumsal iş bölümü ve okullardan beklentiler konusunda bilgilendirecektir.

21- İl Milli Eğitim Müdürlükleri İl Koordinasyon Kurullarının yapısı, işlevleri ve görevlerinin okullar, RAM'lar ve İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde görevli tüm personel tarafından yeterince tanınması için bilgilendirme çalışmaları yapacaktır.

REHBERLİK ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ SORUMLULUKLARI

1-Görev alanına giren İlçelerin risk haritasının oluşturulması.

2-RAM yılsonu çalışma raporlarının il Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilmesi.

3-Yönetici ve Öğretmenlere teknik ve danışmanlık desteğinin verilmesi.

4-Cinsel istismara ve şiddete maruz kalan öğrencilerin sağlık/sosyal hizmet kurumlarına yönlendirilmesi. Koruma altına alınacak öğrenciler konusunda İlçe MEM aracılığıyla koordinasyon sağlanarak ilgili kurumla işbirliği yapılması ve kayıtların tutulması.

5-Meslektaş desteği sağlanması amacıyla psikolojik danışmanlar arasında toplantılar düzenlemek ve öğretmenlerin uygulamalar hakkında bilgilendirilmesi, geliştirilmesi için yerel düzeyde eğitim faaliyetleri planlanması.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ SORUMLULUKLARI

- 1-İlgili kurumlar ve RAM ile işbirliği yapılarak ilçe risk haritasının çıkarılması, eğitim ihtiyaçlarının saptanması,
- 2-RAM ve okullar tarafından yapılacak olan çalışmalar ile ilgili ilçe çalışma takviminin hazırlanması.
- 3-İlçe eylem planının hazırlanması ve ilçe yürütme kuruluna sunulması. Diğer kurumlarla işbirliği, destek ve koordinasyonun sağlanması.
- 4-İlçe eylem planının ile ilgili bilgilendirme /görevlendirme / denetim işlemlerinin planlanarak uygulanması.
- 5-Okul irtibat görevlilerin belirlenmesi, bu bilgilerin İlçe Emniyet Müdürlüğü ile paylaşımı koordinasyonun sağlanması.
- 6-İlçenin eğitim (Öğrenci / Öğretmen / yönetici / veli) ihtiyaç konularının belirlenmesi, planlanması verilerin sayısal olarak tutulması.
- 7-Eğitim kurumlarında “Aile Eğitimi” seminerlerinin RAM’lar işbirliği ile etkin bir şekilde uygulanması.
- 8-Çocuk mahkemelerince eğitim veya danışmanlık tedbiri kararı alınan, şiddet ve cinsel tacize uğrayan veya bu fiillerde bulunan koruma altına alınan öğrencilere ait çalışmaların, çocukların desifre olmasını önlemeye yönelik etik ve gizlilik ilkeleri doğrultusunda, RAM ile koordineli yapılması.
- 9-İl milli eğitim müdürlüğü projelerinin tanıtımı, okulların etkin katılımının sağlanması.
- 10-Anne Baba Eğitimi vb. konularda eğitimler / seminerler düzenlenmesi, verilerinin sayısal /görsel tutulması.
- 11-Okul rehberlik servisleri ile RAM’ların donanım personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi.
- 12-İzleme ve değerlendirme formlarının hazırlanarak raporların İl MEM’ e gönderilmesi.
- 13-Adli vakaların aynı gün İl MEM Müdürlüğüne bildirilmesi.
- 14-İç İşleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan “ Okullarda Güvenli Ortamın Sağlamasına Yönelik koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin Arttırılmasına ilişkin işbirliği Protokolü” kapsamında yapılan çalışmaların okullara duyurulması, değerlendirilmesi.
- 15- Öğretmenlere yönelik uygulanan ya da uygulanabilecek her türlü şiddetin azaltılması ve engellenmesine yönelik çalışmalar yapılması.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsün!
We Love Our Children!

OKUL / KURUM MÜDÜRLÜĞÜ SORUMLULUKLARI

1-Okul yönetimi; “Planlı Okul Gelişim Modeli - Okulda Stratejik Yönetim” çalışması kapsamında oluşturulan okul gelişim ekibini okul eylem planını hazırlamak üzere toplaması, konuyla ilgili yapılacak çalışmaların planlanması, görev dağılımının yapılması. (Okul Müdürü, Md. Yrd. , en az iki öğretmen, okul rehber öğretmeni, 1 memur, 2 öğrenci, okul aile birliği başkanı, sivil toplum örgütleri ve mahalle muhtarı)

2-Okul irtibat görevlisi bilgilerinin güncellenmesi.

3-Şiddete neden olabilecek risk faktörlerini; okul-öğrenci-aile-çevre özellikleri dikkate alınarak bunun için bilimsel ölçme tekniklerinden yararlanılarak belirlenmesi, sayısal veri haline getirilmesi.

4-Okul, öğrenci, veli, yönetici / öğretmenler, okul çevresi vb. verileri ışığında ilgili eğitim öğretim yılına ait “Okul Eylem Planı’nın bir yıl önceki okul eylem planı çalışmaları, yılsonu değerlendirme sonuçları, İlçe Eylem Planları ile yeni kayıt öğrenci profili göz önüne alınarak hazırlanması, bir örneğinin İlçe MEM’ne Ekim ayı içerisinde gönderilmesi,

5-Okul Eylem Planının uygulanması, değerlendirilmesi konusunda görevlendirmeler yapılması.

6-Okul Eylem Planı hakkında tüm okul personelinin, öğrenci velilerinin bilgilendirilmesi, okul web sayfasında eylem planına yer verilmesi.

7-Okul rehberlik servisi, okul irtibat görevlisi, öğrenci temsilciliği ile okul / aile birliği arasında gerekli koordinasyonun sağlanması.

8-Okul Eylem Planının uygulama safhalarında; RAM, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda sağlık, sosyal hizmetler, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikalar vs. kurum / kuruluşlarının desteklerinin alınması.

9-İl/İlçe Eylem Planları çerçevesinde; okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi, RAM ile koordineli olarak okul / kurumunda programların yürütülmesinde uygun ortam personelinin görevlendirilmesi, eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde toplantılar düzenlenmesi bu konuda gerekli koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması.

10-Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psiko-sosyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinlikleri bütünleştirilerek okulda olumlu psikolojik ortamın oluşturulması, planlamanın yapılması.

11-Okul Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri ile birlikte Kasım ve Mayıs ayları son haftasında İlçe MEM’ ne hazırlanan formatın gönderilmesi.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Çocuklar Sevgiyle Büyüsun!
We Love Our Children!

12-Öğrenci velilerinin ev, işyeri, GSM telefon bilgileri ile resmi yazışma ve elektronik posta adresi bilgilerinin tutulması.

13-Öğrenci devamsızlığının aynı gün velilere bildirilmesi (telefonla arama / elektronik posta / cep telefonuna kısa mesaj / resmi yazı vb.)

14-5-10-15 günlük devamsız öğrencilerin velilerinin okula çağırılması, devamsızlık konusunda gönderilen bilgilerinin ulaşıp ulaşmadığının teyit edilmesi, öğrenci velisi ile birlikte öğrencinin devamsızlık nedenlerinin tespit edilerek ortak çözüm modelleri geliştirilmesi, öğrencinin devam konusunun takip edilmesi. (Gelmeyen velilere ev ziyareti yapılması.)

15-Ekonomik nedenlerden dolayı okula devam edemeyen öğrencilerin Okul Aile Birliği, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, gönüllü yardım kuruluşları ya da İl-İlçe Milli Eğitim Okul Aile Birliği bütçesinden gerekli yardımların yapılması konusunda çalışma yapılması.

16-Okul müdürlüklerinin kendi kayıt alanlarında bulunan ancak okula devam edemeyen zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin tespiti amacıyla komisyon kurulması, okula devam edemeyen öğrencilerin tespit edilmesi ve bu öğrencilerin okullara kaydının yapılması ve devamının sağlanması için gerekli önlemleri alması.

17-Sınıf öğretmenler / Okul rehber öğretmenler tarafından, çocuk hakları sözleşmesi, çocuk koruma kanunu, kadına ve çocuğa yönelik şiddet, madde bağımlılığı ve parçalanmış aileler konularında öğretmenlere / öğrencilere / velilere eğitim verilmesi, materyal hazırlanması.

18-Okullardaki Dilek ve Öneri Kutularının etkin kullanımı için gerekli önlemlerin alınması, okul ve kurumların web sayfalarında benzer bölümlerin oluşturulması ve gelen dilek ve önerilerin kayıt altına alınarak değerlendirilmesi.

19-Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Okul Yürütme Komisyonunda sınıflarda şiddete eğilimi olan öğrencilerin durumunun mutlaka detaylı olarak görüşülmesi ve bireysel olarak önlemler alınması. Bu öğrenciler ile ilgili olarak ev ziyaretleri yapılması.

20-Risk grubundaki öğrencilerin ailelerinin ziyaret edilmesi.

21-Okullarda bulunan rehber öğretmenlerden formasyonu uygun olanların Öğrencilere psikolojik danışma ve grup rehberliği çalışmalarını yapmaları, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirilmelerinin sağlanması.

22-Öğrencilerin ailelerine bireysel görüşme yapılması ve veli eğitim ihtiyaçları göz önüne alınarak eğitim seminerleri verilmesi.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

- 23-Okul giriş ve çıkış saatlerinde çevrenin kontrol altına alınması, bu konuda güvenlik güçleri ile işbirliği yapılması, gerekli desteğinin sağlanması.
- 24-Servis araçları denetim ve kontrolünün çok yönlü olarak yapılması.
- 25-Okul kantin denetimlerinin sürekli yapılması. .
- 26-Davranış problemi yaşayan öğrencilerin RAM' a yönlendirilmesi, ayrıca psikolojik destek açısından gerekli yönlendirmenin yapılması.
- 27-Cinsel istismara ve şiddete maruz kalan öğrencilerin, okul rehberlik servisi aracılığıyla ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla irtibat sağlanarak destek verilmesi.
- 28-Nakil yoluyla gelen öğrencilerin dosyalarının en kısa sürede şiddete eğilim açısından incelenmesi.
- 29-Sınıf rehber öğretmenliği sisteminin aktif çalıştırılması.
- 30-Normal eğitim (tam gün) yapan okullarda öğle yemeği arası bölümün nöbetçi öğretmen ve okul irtibat görevlisince takip edilmesi, yemek saati dışında kalan sürede öğrencilerin etüt / sanatsal faaliyet / internet kullanımı / okuma vb. etkinlikler düzenlenerek bu sürenin olumlu yönlere geçirmelerinin sağlanması. Okul, çevre imkânlarına göre toplu yemek konusunun teşvik edilmesi.
- 34- İzleme ve değerlendirme formlarının hazırlanarak raporların İl/İlçe MEM' e gönderilmesi.
- 35- Öğrenci ailelerinin anne baba eğitimine katılımı okullar tarafından teşvik edilecektir. Aile rehberliği programlarına ve eğitimlerine gereksinimi olan aileler tespit edilecektir.
- 36 - İl ve İlçe Şiddetle Mücadele Eylem Planları ve Şiddetle Mücadele Yıl Sonu Raporu Müdürler Toplantısı'nda tartışılacaktır.
- 37- Risk Tarama Envanterleri ve Şiddet Kayıt Formları pratik, anlaşılabilir ve standartlaştırılmış şekilde oluşturulacaktır.
- 38- E-Rehberlik modülüne yıllık okul eylem planı eklenecektir.
- 39- Eğitim-öğretim yılı sonunda okullar Şiddetle Mücadele Yıl Sonu Raporu hazırlayacaklardır. Şiddetle Mücadele Yıl Sonu Raporu: 1) Şiddetle Mücadele Eylem Planı çerçevesinde okul ve öğretmenler tarafından yıl boyunca yapılmış olan çalışmaları 2) Yıl içinde yaşanmış şiddet olaylarının sayısı ve türlerini, içerecektir.
- 40- Okul Şiddet Eylem Planı ve Raporu'nun eğitim-öğretim yılı başında ve sonunda yapılan Öğretmenler Kurulu Toplantısı'nda gündem maddesi olarak görüşülecektir.
- 41- Risk altındaki ve şiddet eğilimleri olan öğrencilerle yapılan çalışmaların Rehberlik Hizmetleri Yıl Sonu Çalışma Raporu'nda yer alması sağlanacaktır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ

1-Okul İrtibat Görevlilerin belirlenerek görevli personel isim ve iletişim bilgilerinin il M.E. M. gönderilmesi.

2-Aile ve Sosyal Politikalar il müdürlüğü tarafından Okullarda Güvenli Ortamın Çocuklara karşı akranları ya da yetişkinler tarafından işlenen suçlar ile çocuk istismarı konusunda okullarda yönetici ve öğretmenlere eğitimler verilmesine destek sağlamak. 3-Okul Adli Olay Bilgi Forumu'nun İlçeler bazında Aralık / Mayıs aylarında İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gönderilmesi.(nicel veriler)

4-Okul önleri ve yakın çevresinde, suç işlemede kullanılacak kesici, delici, patlayıcı vb. diğer unsurların taşınmasının ve bunlara ulaşılmasının önlenmesine yönelik yasal çerçevede alınan önlemler arttırılarak, bahse konu aletlerin okul önlerinde bulundurulması ve satılmasının önlenmesi.

5-Öğrencilerin yasadışı örgütsel ve ideolojik faaliyetlerden uzak tutulmasına yönelik mevcut önlemler arttırılması.

6-Öncelikle okul giriş - çıkış saatleri başta olmak üzere asayiş ve trafik yönünden gerekli tedbirler alınması, okul giriş kapılarına yakın bir şekilde park eden edip, öğrencinin görüş açısını sınırlandıran araçlara gerekli yasal işlemlerin yapılması ve park etmelerinin engellenmesi.

7-Öğrencilerin şiddet eylemleri, suç, madde bağımlılığı ve diğer zararlı alışkanlıklardan korunması amacıyla, özellikle okulların yakın çevresinde bulunan park ve bahçeler ile diğer umuma açık yerlere yönelik denetimlerin arttırılması.

8-Okul servis araçlarına yönelik denetimlerin yapılması.

9-Öğrencilerin; ruhsal ve bedensel yönden gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek müstehcen neşriyat ve diğer olumsuz unsurlardan korunmasına yönelik tedbirlerin alınması.

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Bu yayının içeriği tamamen Danışmanın sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmemaktadır.